

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TUNCELİ BELEDİYESİ

2023 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	10
7. DENETİM BULGULARI	11
8. EKLER.....	52

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu.....	2
Tablo 2: 2023 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	3
Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu.....	4
Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	4
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri.....	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri.....	5
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	6
Tablo 8: Amortisman Ayrılmayan Kalemler.....	11
Tablo 9: Kayıtlı Değerinden Fazla Amortisman Ayrılan Kalemler	12
Tablo 10: 2023 Yılında Ödemeleri Devam Eden Kredilere İlişkin Bilgiler	16
Tablo 11: Su Tarifesi Bedelleri	23
Tablo 12: Tahsilat/Tahakkuk Oranları Düşük Olan Gelir Kalemleri (TL)	45

KISALTMALAR

A.Ş. : Anonim Şirket

CBS : Coğrafi ve Kent Bilgi Sistemi

GIS: : Geographic Information System

KBS : Kent Bilgi Sistemi

KHK : Kanun Hükümünde Kararname

TOKİ : Toplu Konut İdaresi Başkanlığı

TÜFE : Tüketici Fiyat Endeksi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Amortisman Kayıt İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Olması
2. Belediyenin Yapılandırılmış Vergi ve Sosyal Güvenlik Borçlarının İlgili Hesaplarda İzlenmemesi
3. Enflasyon Düzeltmesi İşlemlerinin Doğru Yapılmaması
4. Kısa ve Uzun Vadeli Banka Kredileri Hesaplarının Gerçek Durumu Yansıtması
5. Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına Kayıtlı Alacaklar İçin Tahakkuk Eden Gecikme Zammı ve Faizlerin İzlenmemesi
6. Kamu İdaresinin Arsa Satışlarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi
7. Kişilerden Alacaklar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

B. Diğer Bulgular

1. İdare Tarafından İçme ve Kullanma Suyu Tarifelerinin Maliyetinin Altında Belirlenmesi
2. Abonelerden Alınan Teminat Bedellerinde İade Aşamasında Güncelleme Yapılmaması
3. Aile Cüzdanı Alımlarının Belediye Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmesi
4. Belediye Tarafından Şartlı Bağış ve Yardım Alınmış Olmasına Rağmen İlgili Ödenek Hesaplarının Kullanılmamış Olması
5. Kalkınma Ajansı İçin Ayrılan Payın Yanlış Hesapta İzlenmesi
6. Türkiye Belediyeler Birliğine Aktarılan Payların Kamu İdareleri Payları Hesabında Muhasebeleştirilmemesi
7. Yol Yapımında Kullanılmak Üzere Alınan Malzemelere İlişkin Yapılan Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi
8. Birleştirilmiş Veriler Defterinin İlgili Usul ve Esaslarda Belirtilen Sürelerde Sayıştaya Gönderilmemesi

9. Belediye Meclisince Asansör Periyodik Kontrol Ücretinin Hesaplanmasına Esas Alınacak Fiyatın Belirlenmemesi
10. Belediyenin Hacedilemeyen Gelirlerinin Ayrı Hesaplarda İzlenilmemesi
11. Belediyeye Ait Taşınmazlar İçin Yönetmelik'te Öngörülen Formlar ve İcmal Cetvellerinin Oluşturulmaması
12. Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi
13. Coğrafi ve Kent Bilgi Sisteminin Kurulmaması
14. İdarenin Tamamını İlgilendiren Hizmet Alım Giderlerinin Her Ay Farklı Bir Müdürlüğün Bütçesinden Ödenmesi
15. İşçilerin Mevzuatta Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullanılmaması
16. Personel Giderlerinin Mevzuatta Belirlenen Sınırın Üzerinde Olması
17. Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması
18. Parasal Limitler Dahilinde Yapılan Hizmet Alımlarında, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması
19. Gecekondu Fonuna Ait Gelirlerin Belediyenin Cari Harcamalarında Kullanılması
20. Otopark Gelirlerinin Amacı Dışında Kullanılması
21. Tahakkuk Eden Bazı Gelir Kalemlerinde Tahsilat Oranlarının Düşük Olması
22. Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması
23. Taksi Plakalarının İhalesiz ve Süresiz Verilmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Tunceli Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanun'da kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'da Belediye organları; Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanı olarak öngörülmüştür. Karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 16 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Tunceli Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı bir birim belirlenmiştir. Bu birim Özel Kalem Müdürlüğü'dür. Başkana bağlı biri memurlar arasından atanan, diğeri meclis üyeleri arasından görevlendirilen iki başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin 15 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	266	40
Sözleşmeli Personel	-	-
Kadrolu İşçi	137	56
Geçici İşçi	-	-
Toplam	403	96
696 sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	284

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Tunceli Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Tunceli Belediyesinin 2023 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2023 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Bütçe Gider Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklenen/Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
Personel Giderleri	0,00	56.747.500,00	-2.260.000,00	54.487.500,00	53.820.692,47	666.807,53	0,00
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	0,00	11.315.250,00	-2.461.000,00	8.854.250,00	8.642.435,95	211.814,05	0,00
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0,00	177.352.852,50	26.080.000,00	203.432.852,50	175.783.537,66	27.649.314,84	0,00
Faiz Gideri	0,00	5.867.300,00	20.490.000,00	26.357.300,00	26.270.644,12	86.655,88	0,00
Cari Transferler	0,00	3.412.600,00	-504.000,00	2.908.600,00	2.832.335,71	76.264,29	0,00
Sermaye Giderleri	0,00	34.915.297,50	-30.641.000,00	4.274.297,50	3.986.644,99	287.652,51	0,00
Sermaye Transferleri	0,00	13.800,00	-11.000,00	2.800,00	0,00	2.800,00	0,00
Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yedek Ödenekler	0,00	10.793.150,00	-10.693.000,00	100.150,00	0,00	100.150,00	0,00
Toplam	0,00	300.417.750,00	0,00	300.417.750,00	271.336.290,90	29.081.459,10	0,00

Tunceli Belediyesinin 2023 mali yılı bütçesi ile toplam 300.417.750,00 TL ödenek öngörülmüş, yıl içinde 271.336.290,90 TL Bütçe Gideri yapılmış, 29.081.459,01 TL ödenek ise iptal edilmiştir. 2024 yılına ödenek devretmemiştir.

Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelir Türü	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	36.954.100,00	12.161.079,94	3.146,34	12.157.933,60	32,90
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	42.922.600,00	18.339.872,82	9.466,45	18.330.406,37	42,70
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	6.066.250,00	2.345.733,61	0,00	2.345.733,61	38,66
05- Diğer Gelirler	193.266.500,00	148.340.726,46	0,00	148.340.726,46	76,75
06- Sermaye Gelirleri	21.194.500,00	7.733.236,45	67.982,20	7.665.254,25	36,16
08- Alacaklardan Tahsilat	13.800,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09- Red ve İadeler(-)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	300.417.750,00	188.920.649,28	80.594,99	188.840.054,29	62,85

Buna göre 2023 yılında net bütçe gelirleri %62,85 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri %32,90, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri %42,70, alınan bağış ve yardımlar %38,66, diğer gelirler %76,75, sermaye gelirleri ise %36,16 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	56.747.500,00	53.820.692,47	94,84
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	11.315.250,00	8.642.435,95	76,37
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	177.352.852,50	175.783.537,66	99,11
04- Faiz Gideri	5.867.300,00	26.270.644,12	447,74
05- Cari Transferler	3.412.600,00	2.832.335,71	82,99
06- Sermaye Giderleri	34.915.297,50	3.986.644,99	11,41
07- Sermaye Transferleri	13.800,00	0,00	0,00
08- Borç Verme	0,00	0,00	0,00
09- Yedek Ödenekler	10.793.150,00	0,00	0,00
Toplam	300.417.750,00	271.336.290,90	90,31

Buna göre 2023 yılında bütçe giderleri %90,31 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe giderleri, sermaye giderleri kalemi ve faiz giderleri kalemi hariç öngörüldüğü şekilde gerçekleşmiştir. Sermaye giderleri kalemi %11,41 oranı ile beklenenin altında, faiz giderleri kalemi ise %447,74 oranı ile beklenenin çok üstünde gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirleri ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2022 yılının 2021 yılına, 2023 yılının 2022 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri

Bütçe Gelir Türü	2021 Yılı (TL) (A)	2022 Yılı (TL) (B)	2023 Yılı (TL) (C)	2022-2021 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2023-2022 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
01- Vergi Gelirleri	6.714.561,26	9.488.896,51	12.161.079,94	41,31	28,16
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	11.072.307,35	14.760.372,94	18.339.872,82	33,30	24,25
04- Alınan Bağış ve Yardım İle Özel Gelirler	473.890,18	1.263.832,86	2.345.733,61	166,69	85,60
05- Diğer Gelirler	42.158.030,30	81.370.761,88	148.340.726,46	93,01	82,30
06- Sermaye Gelirleri	6.254.971,01	4.593.727,66	7.733.236,45	-26,55	68,34
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	66.673.760,10	111.477.591,85	188.920.649,28	67,19	69,46
09- Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	144.124,35	1.397.616,54	80.594,99	869,72	-94,23
Net Toplam	66.529.635,75	110.079.975,31	188.840.054,29	65,46	71,54

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2023 yılında gelirler bir önceki yıla göre 78.760.078,98 TL'lik (%71,54) artış göstermiştir. Bu çerçevede; tutar olarak en büyük paya sahip olan (66.969.964,58 TL) Diğer Gelirler kalemindeki artış toplam artış üzerinde etkili olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri

Bütçe Gider Türü	2021 Yılı (TL) (A)	2022 Yılı (TL) (B)	2023 Yılı (TL) (C)	2022-2021 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2023-2022 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
01- Personel Giderleri	16.774.228,55	26.586.287,16	53.820.692,47	58,49	102,43
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.157.563,37	4.675.641,25	8.642.435,95	48,07	84,83
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	42.837.983,83	85.137.772,43	175.783.537,66	98,74	106,46
04- Faiz Gideri	1.734.979,62	656.455,38	26.270.644,12	-62,16	3.901,90
05- Cari Transferler	879.744,75	2.145.280,50	2.832.335,71	143,85	32,02
06- Sermaye Giderleri	4.542.286,61	1.850.416,23	3.986.644,99	-59,26	115,44
07- Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
08- Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09- Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	69.926.786,73	121.051.852,95	271.336.290,90	73,11	124,14

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2023 yılında 2022 yılına göre 150.284.437,95 TL (%124,14) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2023 yılında personel giderlerinin 27.234.405,31 TL (%102,43), mal ve hizmet alım giderlerinin 90.645.765,23 TL (%106,46) ve faiz giderlerinin 25.614.188,74 TL (%3.901,90) artış ile toplam artış üzerinde etkili olduğu görülmüştür.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin

faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2023 yılı Faaliyet Gideri 317.266.097,04 TL, Faaliyet Geliri 215.631.271,29 TL olup Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu ise 101.634.825,75 TL olarak gerçekleşmiştir.

Tunceli Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Tunceli Un ve Unlu Mamuller Tanzim Satış Beton Parke İnş. Nak. Tem. İşl. Tic. San. A.Ş.	352.500,00	352.500,00	100,00
2	Tunceli Akmercan Doğalgaz Dağıtım ve San. Ve Tic. A.Ş.	1.410.000,00	141.000,00	10,00

Belediyenin dolaylı olarak hissedarı olduğu herhangi bir şirket bulunmamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Tunceli Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve

standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet Sonuçları Tablosu
 - 3) Nakit Akış Tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
 - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmaktadır ancak tüm birimlerde uygulama tamamlanamamıştır. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmiştir. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

Kamu idaresince stratejik plan ve performans programı hazırlanmamıştır. İdare iç

kontrol risklerinin belirlenmesi adına bir takım çalışmalar yapmış ancak iç kontrol riskleri tam ve doğru şekilde belirlenmemiştir. Belirlenen risklerin değerlendirilmesine yönelik (risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verme) çalışma yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ancak güncel olarak tüm birimlerde uygulama tamamlanamamıştır. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri belirlenmemiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur ve kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur. Ancak harcama birimleri ve mali hizmetler biriminde ön mali kontrol sistemi etkin bir şekilde çalışmamaktadır.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu hazırlanmıştır ancak rapor başlıklar ve içerik itibarıyla ilgili Yönetmelikte belirlenen sunum kriterlerini karşılamamaktadır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmamıştır. Dolayısıyla iç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcut değildir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Tunceli Belediyesi 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Amortisman Kayıt İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Olması

Maddi duran varlıklar hesap grubunda kayıtlı bir kısım duran varlık için amortisman ayrılmadığı, bir kısım duran varlık için de kayıtlı değerinden daha fazla amortisman ayrıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin Maddi Duran Varlıklar hesap grubuna ilişkin işlemleri açıklayan 187'nci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendinde, bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının niteliğini açıklayan 202'nci maddesinde bu hesabın, maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Söz konusu Yönetmelik'in 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının işleyişini açıklayan 203'üncü maddesine göre maddi duran varlıklar hesapları için ayrılan amortisman tutarları yıl sonunda bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedilmelidir.

Yapılan incelemede; bazı maddi duran varlıklar için amortisman ayrılmadığı, bazı maddi duran varlıklar için ise kayıtlı değerinden daha fazla tutarda amortisman ayrıldığı görülmüştür. Bahse konu maddi duran varlıklara ilişkin bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 8: Amortisman Ayrılmayan Kalemler

Hesap Kodu	Hesap Ad	Varlıkların Toplam Değeri	Amortismanların Toplam Değeri	Fark
252	Oteller	369.998,24	0,00	369.998,24

252	Kamu Konutları	9.748,51	0,00	9.748,51
253	İletişim/Haberleşme Tesisleri	14.659.200,00	0,00	14.659.200,00
253	Diğer Tesis ve Sistemler	44.067,37	0,00	44.067,37
TOPLAM		15.083.014,12	0,00	15.083.014,12

Tablo 9: Kayıtlı Değerinden Fazla Amortisman Ayrılan Kalemler

Hesap Kodu	Hesap Ad	Varlıkların Toplam Değeri	Amortismanların Toplam Değeri	Fark
252	Diğer	0,00	373.824,00	-373.824,00
253	Tarım ve Ormancılık Makineleri	84.438,60	93.743,60	-9.305,00
253	Yıkama, Temizleme ve Ütüleme Cihaz ve Araçları	71.668,00	76.087,54	-4.419,54
253	Beslenme, Gıda ve Mutfak Cihaz ve Aletleri	211.209,39	213.529,39	-2.320,00
253	Tıbbi ve Biyolojik Amaçlı Kullanılan Cihazlar ve Aletler	6.109,75	201.217,19	-195.107,44
TOPLAM		373.425,74	958.401,72	-584.975,98

Maddi duran varlıkların bir kısmı için amortisman ayrılmaması, bir kısmı için ise varlığın kayıtlı değerinden fazla amortisman ayrılması mali tablolarda 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının ve 630 Gider Hesabının hatalı görünmesine neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında bulgumuza iştirak etmiş olup amortisman kayıtlarının düzeltilmesi işlemlerine başlandığını belirtmiştir.

Sonuç olarak, mevcut hatanın giderilmesi amacıyla gerekli çalışmaların yapılarak amortisman kayıtlarının düzeltilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Belediyenin Yapılandırılmış Vergi ve Sosyal Güvenlik Borçlarının İlgili Hesaplarda İzlenmemesi

Belediyenin yapılandırılan sosyal güvenlik ile vergi borçlarının ilgili hesaplarda izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına ilişkin “*Hesabın niteliği*” başlıklı 278'inci maddesinde;

“Bu hesap, kanuni süresi içerisinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin erteleme veya taksitlendirme vadesinin bir yılı aşmayan kısımlarının izlenmesi için kullanılır.

Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar hesabında kayıtlı vergi ve diğer yükümlülüklerden dönem sonunda erteleme veya taksitlendirme süresi bir yılın altına inenler bu hesaba kaydedilir.”

denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabına ilişkin “*Hesabın niteliği*” başlıklı 322'nci maddesinde;

“Bu hesap, kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya takside bağlanmış olup bir yıldan daha uzun sürede ödenecek olan kısmının izlenmesi için kullanılır.”

“*Hesabın işleyişi*” başlıklı 323'üncü maddesinde;

“(1) Kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar hesabının alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya takside bağlanmış olup bir yıldan daha uzun sürede ödenecek olan kısmı bu hesaba alacak, 36-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler hesap grubunda yer alan ilgili hesaplara borç kaydedilir.

b) Borç

1) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba borç, 368Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına alacak kaydedilir.” hükümleri yer almaktadır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirtilen ve muhasebe sistematığının temel kavramlarından biri olan “Dönemsellik” ilkesi gereği, kamu idarelerinin faaliyetlerini belirli dönemler itibarıyla raporlamaları ve diğer dönemlerden bağımsız olarak saptamaları esastır.

Yasal süresi içerisinde ödenmeyip ertelenen veya takside bağlanan kamuya olan vergi ve benzeri borçların vadesine göre 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ve 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında izlenmesi gerekirken 2022 yılı denetim raporumuzdaki bulgu üzerine ilgili tüm yasal yükümlülüklerin 2023 yılında 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı'nda kayıt altına alındığı tespit edilmiştir.

Mezkûr mevzuat hükümleri ve “Dönemsellik” ilkesi uyarınca, idarelerce vadesinde

ödenmeyip ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve benzeri nitelikteki ödemelerden; 1 yıldan daha uzun sürede ödenecek olanların 438 Kamuya olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar hesabında, mali yıl içinde ödenecek olanların ise 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup gerekli düzeltme işlemlerinin yapıldığını belirtmiştir.

Ancak kamu idaresi cevabında belirtilen düzeltme işlemleri 2024 yılı içerisinde yapıldığından dolayı 2023 yılı mali tablolarında ilgili hesap tutarları hatalı bilgi sunmaktadır.

BULGU 3: Enflasyon Düzeltmesi İşlemlerinin Doğru Yapılmaması

Kamu idaresince 2023 yılında yapılan enflasyon düzeltmesi işlemlerinde hatalı uygulamalar görülmüştür.

16.12.2023 tarihli ve 32401 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği’nin; (Sıra No:85) (Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinde Enflasyon Düzeltmesi Uygulaması)

“Amaç” başlıklı 1’inci maddesinde; Tebliğ’in amacının kapsamdaki kamu idarelerine ait mali tabloların enflasyon etkilerinden arındırılarak raporlama tarihindeki satın alma gücünü yansıtacak şekilde sunulmasını sağlamak üzere uygulanacak enflasyon düzeltmesinin usul ve esaslarını belirlemek olduğu,

“Kapsam” başlıklı 2’nci maddesinde; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince uygulanacağı,

“Tanımlar ve kısaltmalar” başlıklı 4’üncü maddesinde enflasyon düzeltmesinin; parasal olmayan kalemlerin enflasyon düzeltmesinde dikkate alınacak tutarlarının düzeltme katsayısı ile çarpılması suretiyle, mali tablonun ait olduğu tarihteki satın alma gücü cinsinden hesaplanmasını ifade ettiği,

“Enflasyon düzeltmesi işlemleri” başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrasında; kamu idarelerinde enflasyon düzeltmesi yapılması için içinde bulunulan hesap dönemi dahil son üç hesap döneminde fiyat endeksindeki artışın %100’den ve içinde bulunulan hesap dönemindeki artışın %10’dan fazla olması gerektiği ancak kapsamdaki kamu idarelerinin 31/12/2023 tarihli mali tablolarının söz konusu şartlara bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulacağı,

İkinci fıkrasında; parasal olmayan ve aşağıda belirtilen kalemlere enflasyon düzeltmesi uygulanacağı,

240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı

241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı

242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı

248 Diğer Mali Duran Varlıklar Hesabı

250 Arazi ve Arsalar Hesabı

251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı

252 Binalar Hesabı

253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı

254 Taşıtlar Hesabı

255 Demirbaşlar Hesabı

257 Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı

258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı

Üçüncü fıkrasında ise; enflasyon düzeltmesi uygulanacak kalemlerin düzeltmeye esas tarihlerinin kayıtlara alındığı tarihler olduğu hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede; kamu idaresinin enflasyon düzeltmesi işlemlerini gerçekleştirdiği ancak enflasyon düzeltmesine esas olacak katsayı hesabı yapılırken taşınmazların kayıtlara girdiği tarihlerin esas alınmadığı, dolayısıyla hatalı olarak hesaplanan endeksler üzerinden enflasyon düzeltmesi işlemlerinin yapıldığı görülmüştür.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup gerekli düzeltme işlemlerine başladığını belirtmiştir.

Sonuç olarak, 2023 yılı mali tablolarının ilgili kalemleri raporlama tarihindeki satın alma gücünü tam ve doğru bir biçimde yansıtmamaktadır.

BULGU 4: Kısa ve Uzun Vadeli Banka Kredileri Hesaplarının Gerçek Durumu Yansıtması

Kurumun İller Bankasından temin ettiği kredilerin anaparalarına ilişkin ödenen ve ödenecek olan tutarların 300 ve 400 Banka Kredileri Hesaplarında yer alan tutarlarla uyumlu olmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 300 Banka Kredileri Hesabıyla ilgili 232 ve 233'üncü maddeleri ile 400 Banka Kredileri Hesabıyla ilgili 301 ve 302'nci maddelerinde, borçlanılarak alınan kredilerin vadelerine göre 300 ve 400 hesaplarına kaydedileceği, 400 hesabının vadesi bir yıldan uzun olan kredi borçlarının izlenmesinde kullanılacağı, bu borçların vadesi bir yıldan daha az hale geldiğinde 400 hesabına borç 300 hesabına ise alacak yazmak suretiyle kısa vadeli hesaplara alınacağı, ödendiği takdirde ise 300 hesabına borç yazarak kayıtlardan çıkarılacağı düzenlenmiştir.

Tunceli Belediyesince kullanılan ve 2023 yılında da ödemelerine devam edilen kredilere ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 10: 2023 Yılında Ödemeleri Devam Eden Kredilere İlişkin Bilgiler

Kullanılan Banka	Kullanılma Tarihi	Son Taksit Ödeme Tarihi	Kullanılan Kredi Miktarı	Anapara			
				31.12.2022'ye Kadar Ödenen	2023'te Ödenen	2024'te Ödenecek	2024 Sonrasına Kalan
İller Bankası	1.05.2011	-	16.000.000,00	13.739.988,62	771.942,51	852.774,94	635.293,93
İller Bankası	29.06.2018	1.06.2023	10.000.000,00	8.660.558,43	1.339.441,57	0	0
TOPLAM			26.000.000,00	22.400.547,05	2.111.384,08	852.774,94	635.293,93

Tabloya bakıldığında, kullanılan ve 2023 yılı itibarıyla ödemeleri devam eden 26.000.000,00 TL kredinin 22.400.547,05 TL'sinin 2022 yıl sonuna kadar ödemesinin bitirildiği, 2.111.384,08 TL' sinin ise 2023 yılı içinde ödendiği görülmektedir. 2023 yılında ödenen tutar aynı zamanda 300 hesabının borcuna kaydedilmesi gereken tutarı da göstermektedir. 2024 yılında ödenecek olup kısa vadeli hale gelen, yani 400 hesabına borç 300 hesabına ise alacak yazılması gereken tutar 852.774,94 TL, 2024 ve sonraki yıllarda ödenmesi gerektiği için uzun vadeli 400 hesabının alacak bakiyesinde görünmesi gereken tutar ise 635.293,93 TL'dir. Buna göre kurumun kısa ve uzun vadeli kredi borçları toplamı 1.488.068,87 TL olarak görünmektedir.

Kurumun 2023 yılı kesin mizanına bakıldığında ise kısa vadeli 300 Banka Kredileri Hesabı'nın bakiyesinin 143.179,41 TL olduğu, uzun vadeli 400 Banka Kredileri Hesabı'nın

bakiyesinin de 1.631.248,28 TL olduğu görülmüştür.

Buna göre mevcut durum ile mali tablolar karşılaştırıldığında, 2023 yılı mali tablolarında 300 Banka Kredileri Hesabı'nın 709.595,53 TL eksik ($852.774,94 - 143.179,41 = 709.595,53$), 400 Banka Kredileri Hesabı'nın ise 995.954,35 TL fazla ($1.631.248,28 - 635.293,93 = 995.954,35$) yer aldığı görülmektedir.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup gerekli düzeltme işlemlerinin yapıldığını belirtmiştir. Ancak söz konusu düzeltme işlemleri 2024 yılı içerisinde yapıldığından dolayı 2023 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

Sonuç itibarıyla, İdarenin yükümlülüklerinin kesinleşen mali tablolarda gerçeğe uygun olarak yer alabilmesi için alınan ve ödenen borçların muhasebe kayıtlarına mevzuat hükümleri doğrultusunda kaydedilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına Kayıtlı Alacaklar İçin Tahakkuk Eden Gecikme Zammı ve Faizlerin İzlenmemesi

121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı'na kaydedilen vadesi geçmiş alacaklar için tahakkuk etmiş olan gecikme zamları ve gecikme faizleri muhasebe kayıtlarında izlenmemektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Varlıklara ilişkin ilkeler" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde varlıklar arasında yer alan alacaklara ilişkin olarak tahakkuk eden faiz alacaklarının ilgili hesaplarda gösterileceği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı" başlıklı 89'uncu maddesinde, 121 numaralı hesabın, mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen faaliyet alacaklarından takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı; 91'inci maddesinde, Gelirlerden Alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan mali yıl sonuna kadar tahsili gerekenlerden tahsil edilemeyen tutarların, mali yıl sonunda 121 numaralı hesaba borç, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Detaylı Hesap Planları" başlıklı 46'ncı maddesinde kurumlara ait detaylı hesap planlarının, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanacağı belirtilmiş olup Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yayımlanan 2021

Yılı Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı'nda da “121.05.01.08.01 Vergi, Resim ve Harç Gecikme Faizleri” ve “121.05.03.04.01 Vergi ve Diğer Amme Alacakları Gecikme Zamları” şeklinde yardımcı hesaplar belirlenmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı'na kaydedilen vadesi geçmiş alacaklar için tahakkuk etmiş olan gecikme zamları ve gecikme faizlerinin muhasebe kayıtlarında, Detaylı Hesap Planı'nda belirtilen yardımcı hesaplarda izlenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede söz konusu gecikme zam ve faizlerin anapara ile birlikte tahsil edildiği, tahsilatın 121 numaralı hesap ile ilişkilendirilmeden doğrudan gelir kaydedildiği görülmüştür. Vadesi geçmiş alacaklara ilişkin tahakkuk etmiş gecikme zammı ve faizlerinin muhasebe kayıtlarında izlenmemesi sonucu Belediyenin alacakları mali tablolarda gerçek değerinden daha az görünmektedir.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup gerekli işlemlerin tesis edilmeye başlandığını belirtmiştir.

Sonuç olarak, asli alacağa bağlı olan gecikme faizlerinin, ortaya çıktıkları andan itibaren faaliyet hesapları ile birlikte bilanço hesaplarında da gösterilmesi son derece önemlidir. Bu hataya sebep olan unsurların ortadan kaldırılarak bir an önce mevzuata uygun kayıt yapılması gerekmektedir.

BULGU 6: Kamu İdaresinin Arsa Satışlarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Arsaların satış işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde hatalı uygulamalar görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250 Arazi ve Arsalar Hesabına ilişkin “Hesabın işleyişi” başlıklı 189'uncu maddesinde; “1) Satılan arsa ve arazilerin, bir taraftan kayıtlı değeri bu hesaba, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumlu fark 600 Gelirler Hesabına alacak, satış bedeli 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumsuz fark 630 Giderler Hesabına borç; diğer taraftan satış bedeli 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir” denilmiştir.

Yukarıda belirtildiği üzere satışı yapılan arsaların kayıtlı değeri ile 250 Arazi ve Arsalar Hesabına alacak, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumlu farkın 600 Gelirler Hesabına

alacak, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumsuz farkın 630 Giderler Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, arsa satışlarında arsanın kayıtlı değeri yerine satış bedeli ile muhasebe kayıtlarından çıkarıldığı, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumlu/olumsuz fark için gelir ve gider hesaplarının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup tespitimiz sonrası gerekli çalışmaların başlatıldığını belirtmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresince yapılan arazi ve arsa satışlarında yukarıda belirtilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde işlem yapılması gerekmektedir.

BULGU 7: Kişilerden Alacaklar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

Kişilerden alacaklar hesabında takip edilen alacaklardan bir kısmının mahkeme kararı ile kaldırıldığı halde muhasebe kayıtlarında izlenmeye devam edildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı ile ilgili "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 111'inci maddesinde; bütçe giderleri hesabına borç kaydı suretiyle ödenerek gerek yılı içinde, gerek yılı geçtikten sonra belgeler ve kayıtlar üzerinde yapılan incelemeler sonunda, fazla ve yersiz ödendiğinin anlaşılması üzerine Sayıştay ve mahkeme ilamları ile borç hükmolunan tutarlar ile denetim elemanlarının yaptıkları inceleme ve denetimler sonucunda düzenledikleri raporlarca tespit olunan tutarların bu hesaba borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 112'nci maddesinde; "5) *Herhangi bir kanun veya kararla bu hesapta kayıtlı alacaklardan kısmen veya tamamen kaydı silinmesi gerekenler bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedilir*" denilmiştir.

Yukarıdaki belirtilen hükümler doğrultusunda, 140 Kişilerden Alacaklar Hesabında takip edilen alacak tutarlarından mahkeme kararı ile kısmen veya tamamen kaldırılanların kaydının silinmesi gerekmektedir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde, 140 Kişilerden Alacaklar Hesabında takip edilen alacaklardan 1.077.216,33 TL'sinin çeşitli mahkeme kararları ile kaldırıldığı halde muhasebe kayıtlarında izlenmeye devam edildiği görülmüştür.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup gerekli düzeltme işlemlerinin yapıldığını belirtmiştir. Ancak düzeltme işlemleri 2024 yılı içerisinde yapıldığından dolayı 2023 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

Sonuç olarak, yukarıda açıklanan nedenlerle 2023 yılı mali tablolarında 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı olması gereken tutardan 1.077.216,33 TL fazla bakiye vermektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İdare Tarafından İçme ve Kullanma Suyu Tarifelerinin Maliyetinin Altında Belirlenmesi

Kurum hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; İdarenin asli geliri niteliğinde olan su satış tarifelerinin, maliyet bedellerinin çok altında belirlendiği anlaşılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesi ile mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla su ve kanalizasyon hizmetleri belediyelerin görev ve sorumlulukları arasında belirlenmiştir. 831 sayılı Sular Hakkında Kanun'un Ek 1'inci maddesi, "*Bir belde veya belde halkının müşterek ihtiyacına mahsus suların kaynakları belediye sınırı dışında bulursa bile su yollarının ve kaynaklarının bakımı, onarılması, temizlenmesi ve suyun sıhhat şartlarına uygun bir halde bulundurulması belediyelere aittir.*" şeklinde düzenlenmiştir.

Mezkûr Kanun'un "Meclisin görev ve yetkileri" başlıklı 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde "*Kanunlarda vergi, resim, harç ve katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı hizmetler için uygulanacak ücret tarifesini belirlemek.*" hükmü bulunmaktadır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Ücrete tabi işler" başlıklı 97 nci maddesinde yer alan; "*Belediyeler bu Kanunda harç veya katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri her türlü hizmet (...)için belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre ücret almaya yetkilidir. Belediye'ye tekel olarak verilmiş işler kendi özel hükümlerine tabidir.*" hükmü çerçevesinde belediye meclislerince tarifeler belirlenmektedir.

Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği'nde (Seri No:31) “Belediyelerin harç veya katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri her türlü hizmet için belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre ücret almaları mümkün bulunmakla beraber, ücretlerin hizmetten faydalananlardan yapılan hizmetin maliyeti göz önünde bulundurularak adalet, eşitlik ve genellik prensiplerine uygun olarak tespit edilmesi gerekmektedir.” denilerek belediye meclislerince tarife belirlenirken göz önünde bulundurulması gereken hususlar düzenlemiştir.

Yukarıda anılan mevzuat hükümleriyle belirlenen görev alanı içerisinde, her türlü su kaynaklarından sağlanan içme, kullanma ve endüstri suyunun tüketicilere ulaştırılması ve kullanımdan sonra uzaklaştırılmasına ilişkin her türlü hizmet, bedel, pay, teminat ve yaptırımların tespiti ile bunların tahakkuk ve tahsili ilgili İdarece yapılmaktadır.

Tunceli Belediyesi Su Tarifeleri ve Abone Hizmetleri Yönetmeliği'nin “Tarife Tespit Esasları” başlıklı 5'inci maddesinde ise;

“(1) Tarifelerin tespitinde aşağıda belirtilen esaslara uyulur:

a) Tarifenin belirlenmesinde, üretilen ve kayıplar düşürüldükten sonra tüketileceği ön görülen ölçülebilir su satış miktarı ana unsur olarak esas alınır.

b) Toplam Sistem maliyetleri tarifelere yansıtılır.

...”

“Su Satışı ve Atık su Tarifesi” başlıklı 10'uncu maddesinde;

“(1) Su satış ve Atık su tarifesi aşağıdaki unsurlar dikkate alınarak tespit edilir.

a)- Yönetim ve işletme giderleri : Enerji ve Malzeme giderleri, Personel giderleri, çeşitli masraflar ile Su ishale ve dağıtım giderlerinden oluşur.

1)- Enerji ve Malzeme giderleri: Üretim, ısıtma ve aydınlatma için kullanılan Elektrik, doğalgaz, çeşitli akaryakıt, katı yakıt gibi her türlü Enerji Masrafları, Alüminyum sülfat, mayi klor, ozon ve benzeri işletme ve sarf malzemelerine yönelik bu kapsamdaki diğer harcamalardan oluşur.

2)- Personel Giderleri: 657 sayılı Devlet memurları kanununa tabii memurlar ile 4857 sayılı İş kanununa göre çalıştırılan devamlı ve geçici işçi, sözleşmeli personel ve denetçilerin

aylıklarını, ikramiyelerini, kanun ve toplu sözleşmelerle sağlanan her türlü yardım, Zam ve tazminatların, fazla çalışma ücretlerini, görev yolluklarını ve her türlü işveren hisselerini kapsar.

3)-Çeşitli Masraflar: Kira, Haberleşme giderleri, Vergi ve Harçlar, Mahkeme Masrafları, Kamulaştırma bedelleri, Sigorta, Eğitim ve yönetim, temsil giderleri, her türlü taşıma harcamaları, güvenlik ile ilgili giderler, Hizmet alımı yöntemleriyle gördürülen Hizmetlere ilişkin Maliyet unsurları ve benzeri diğer masraf kalemlerinden meydana gelir.

4)- Su ishale ve Dağıtım giderleri: Gerektiğinde Su Şebekesi bulunmayan yörelere Tankerlerle yapılan taşıma harcamaları ile Su isalesi ve tevzi ine ilişkin yapılan giderlerdir.

b)- Amortismanlar : Sabit bir kıymet olan tesislerin , dayanıklı taşınırların ve demirbaşların ekonomik ömürlerinin sonunda yenilebilmeleri için mevzuat gereği ayrılması zorunlu olan ve miktarı yasa ve yetkili makamlarca belirlenen tutardır. Yapılacak yatırımlarla ilgili kredilerin yıllık ana para ve faiz miktarı amortismanlarla karşılanamadığı takdirde, aradaki fark bir masraf kalemi olarak dikkate alınır.

c)- Aktifleştirilmeyen yenileme, ıslah ve tevsii masrafları: Tesislerin iyileştirilmesi için yapılan masraflar ile aktifleştirilmeyen büyüme ve onarım giderlerine ilişkin maliyet unsurları hesaba katılır.

d)-Karlılık oranı: Yönetim ve işletme giderlerinin, amortisman tutarlarının, aktifleştirilmeyen yenileme, ıslah ve tevsii masrafları kadar ilave edilecektir. Belediye Tacir olmadığından dolayı, masraflar + kar uygulanmayacaktır.” Denilmektedir.

Yukarıda belirtilen yönetmelik hükümleri çerçevesinde tarifelerin belirlenmesinde; yönetim ve işletme giderleri, amortisman giderleri ile yenileme, ıslah ve tevsii giderlerinin esas alınacağı, bu esaslar çerçevesinde maliyet bedelinin belirleneceği ve bu maliyet bedeline kar eklenmeyeceği açıklanmıştır.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinde;

“Genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idareler, bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan fonlar, kefalet sandıkları, sosyal güvenlik kuruluşları, genel ve katma bütçelerin transfer tertiplerinden yardım alan kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile müesseseleri, il özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları birlik,

müessese ve işletmeler, özel bütçeli kuruluşlar, özelleştirme işlemleri tamamlanıncaya kadar, 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanuna tâbi kuruluşlar ve özel hukuk hükümlerine tâbi, kamunun çoğunluk hissesine sahip olduğu kuruluşlar, kamu banka ve kuruluşları ile bunlara bağlı iş yerleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmaz.” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne Yürütülen Hizmetler Hakkında Kanun’un 24’üncü maddesine su tesislerinin meydana getirilmesi için yapılan harcamaların tümünün bu hizmetlerden yararlananlara ödettirilmesi hükmü konulmuştur.

Mahalli idareler yasaların kendilerine yüklediği mahalli ve müşterek nitelikteki görev ve sorumlulukları yerine getirirken doğal olarak finansmana ihtiyaç duymaktadırlar. Merkezi yönetimden aktarılan paylar dışında mahalli idarelerin finansman kaynakları arasında vergi ve harç gelirleri, harcamalara katılma payları, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, bağış ve yardımlar ile borçlanmadan sağladıkları gelirler yer almaktadır. Mahalli idarelerin ilde yaşayan vatandaşların ihtiyaçlarını zamanında, yeterli düzeyde ve tam olarak karşılaması amacıyla yukarıda sayılan gelirlerini en yüksek oranda tahsil etmesi gerekmektedir. Mahalli İdarelerde içme suyu hizmetleri ise genellikle vergi, mali transferler ve tarifeler birlikte kullanılarak finanse edilmektedir. Ancak kullanıcı ücretlerine dayalı çeşitli tarife yöntemlerinin payı oldukça büyüktür.

Yapılan incelemede; İdare tarafından tayin edilen su tarifelerinin mevcut ekonomik koşullar dikkate alınmadan belirlendiği görülmüştür. 2021 yılından bu yana belediye meclisi tarafından karara bağlanan su bedel tarifeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 11: Su Tarifesi Bedelleri

Yıl	Kullanım Tutarı	Su Bedeli
2021	1 ton ücreti	1,76 TL
2022	1 ton ücreti	1,76 TL
2023	0-12 m3 (1 m3 su ücreti)	2,15 TL
	12 m3 ve üstü (1m3 su ücreti)	2,50 TL
2024	0-12 m3 (1 m3 su ücreti)	2,15 TL
	12 m3 ve üstü (1m3 su ücreti)	3,00 TL

Yukarıda belirtilen su birim fiyatları ile elde edilen gelirin İdarenin su ve kanalizasyon hizmetlerine yönelik yaptığı giderlere ilişkin tutarları karşılamadığı tespit edilmiştir. 2023 yılında su hizmetlerinden elde edilen gelir 10.878.230,44 TL iken buna karşılık aynı yılda su

ve kanalizasyon hizmetlerine yönelik yapılan harcama tutarı yaklaşık 43.000.000 TL'dir. Aradaki farkın yıllar itibarıyla arttığı görülmüştür.

Bu itibarla, bulgumuzun konusu idarenin su hizmetlerinden kâr elde edilmesi yönünde bir çalışma yapması olmayıp İdarenin temel nitelikte olan mahalli müşterek ihtiyaçların karşılanması amacıyla yapacağı giderlerinde kullanılacak önemli bir finansman aracından mahrum kalmamasına yöneliktir.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup maliyet çalışmalarının yapıldığını ve konunun belediye meclisinde görüşülerek karara bağlanacağını belirtmiştir.

Sonuç olarak, su tarifelerinin adalet, eşitlik ve genellik prensiplerine uygun olmak kaydıyla maliyet-hizmet dengesi gözetilerek belirlenmiş mevzuat çerçevesinde yeniden ele alınması gerekmektedir.

BULGU 2: Abonelerden Alınan Teminat Bedellerinde İade Aşamasında Güncelleme Yapılmaması

Abonelikleri sona eren su abonelerine ait güvence bedellerinin güncellenme yapılmadan alınan tutar üzerinden iade edildiği görülmüştür.

Belediyeler tarafından su abonelerinden güvence bedeli alınması ve iadesine ilişkin hususlar; *Belediye Su ve Kanalizasyon Hizmetlerinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik*'in "*Başvuru sahibinden bilgi ve belge istenmesine ilişkin hususlar*" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde düzenlenmiştir. Madde hükmüne göre, Belediyeler, başvuru sahiplerinin su ve atıksu hizmetlerine ilişkin ödeme yükümlülüğünü yerine getirmeme riskine karşılık sözleşme yapılırken nakit veya banka kesin teminat mektubu olarak güvence bedeli talep edebileceklerdir. Güvence bedeli, başvuranın mensubu olacağı abone grubunda üç tahakkuk döneminde tüketilen ve/veya deşarj edilen ortalama su miktarı ile su birim m³ fiyatının çarpılması suretiyle elde edilen toplam bedeli aşmayacak şekilde belirlenmelidir. Kademeli tarife uygulanması durumunda ise başvuranın tarifesindeki en alt kademe esas alınmalıdır. Abonelik sözleşmesi sona eren abonenin güvence bedelinin iadesinde ise; nakit tahsil edilen güvence bedelinin Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) tablosundaki aylık değişim oranları esas alınmak suretiyle iadenin yapılacağı ay itibarıyla güncellenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, abonelikleri sona eren su abonelerine aboneliğin ilk tesisi sırasında

tahsil edilen tutarın, mevzuatta öngörülen güncelleme yapılmadan iade edildiği görülmüştür.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup 01.05.2024 tarihinden itibaren iade edilen depozito (güvence) bedellerinde güncelleme yapılmaya başlandığını belirtmiştir ancak tarafımıza kanıtlayıcı herhangi bir belge sunulmamıştır.

Sonuç olarak, yapılan bu uygulama yukarıda belirtilen Yönetmelik hükmüne ve hakkaniyete uygun bulunmamaktadır. Abonelik esnasında alınan depozito (güvence) bedelinin iadesi sırasında TÜFE oranıyla güncelleme yapılarak iadesinin sağlanması gerekmektedir.

BULGU 3: Aile Cüzdanı Alımlarının Belediye Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmesi

Mal Müdürlüğünden alınan aile cüzdanları için tahsil edilen bedellerin hiçbir şekilde Belediye hesapları ile ilişkilendirilmemesi gerektiği halde alım bedellerinin bütçeden ödenmesi ve bunların satışı sonucu tahsil edilen tutarların bütçeye gelir kaydedilmesi suretiyle Belediye hesaplarında takip edildiği görülmüştür.

Evlendirme Yönetmeliği'nin "Evlendirme Memurluğunun Görev, Yetki ve Sorumlulukları" başlıklı 6'ncı maddesinde; evlendirme memurlarına aile cüzdanı düzenleme görevi verilmiş olup belediye personeli arasından görevlendirilen evlendirme memurlarının belediye başkanına karşı sorumlu oldukları düzenlenmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Aile Cüzdanlarının Mal Sandıklarından Alınması" başlıklı 54'üncü maddesinde; aile cüzdanlarının il ve ilçe mal sandıklarınca evlendirme memurlarına kredili olarak verileceği, bu cüzdanların zimmetle verilmesi ve bedelinin tahsili hususlarında Devlet Muhasebesi Muamelat ve Genel Yönetmelik hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Bu hüküm ile hem muhasebe yönetmeliklerine atıf yapılmış hem de aile cüzdanlarının ilgili mal müdürlüğü veya defterdarlık muhasebe müdürlüğüne belediye tarafından görevlendirilecek yetkili memurlara zimmetle verilmesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Değerli kâğıtlara ilişkin işlemler" başlıklı 498'inci maddesine göre; değerli kâğıtlar kapsamında olan aile cüzdanları yetkili memurlara, satıldıkça bedeli teslim edilmek üzere zimmetle verilir. Aynı maddenin devamındaki hükme göre ise yetkili memurlar, muhasebe birimlerinden zimmetle aldıkları değerli kâğıtların satış hasılatını en çok on beş günde bir ve her halde mali yılın son iş gününde ilgili mal müdürlüğü veya defterdarlık muhasebe birimi veznesine veya banka hesabına

yatırmak zorundadırlar.

Anılan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; aile cüzdanlarının Belediyenin yetkili memurları tarafından mal müdürlüğünden zimmetle ve bedelsiz alınacağı, söz konusu cüzdanlar satıldıkça tahsil edilen tutarların mevzuatta belirlenen sürelerde ilgili mal müdürlüğüne yine yetkili memurlar tarafından yatırılması gerektiği anlaşıldığından Belediyenin aile cüzdanlarının satın alınması, satılması, muhafaza edilmesi ve muhasebeleştirilmesi ile ilgili herhangi bir yükümlülüğü olmadığı değerlendirilmektedir.

Yapılan incelemede, aile cüzdanı bedellerinin Belediye bütçesinden karşılandığı, cüzdanların ilgililere satışı yapıldıkça tahsil edilen tutarların Belediye bütçesine gelir kaydedildiği ve bunlara ilişkin işlemlerin Belediye muhasebe kayıtlarında izlendiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup gerekli işlemlerin tesis edileceğini belirtmiştir.

Sonuç olarak yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği, değerli kâğıt niteliğini haiz aile cüzdanlarına ilişkin yetkili memur eliyle gerçekleşen teslim işlemlerinin zimmetle yapılması, cüzdanların alış ve satışına ilişkin işlemlerin Belediye ve Belediyenin muhasebe kayıtları ile ilişkilendirilmemesi gerekmektedir.

BULGU 4: Belediye Tarafından Şartlı Bağış ve Yardım Alınmış Olmasına Rağmen İlgili Ödenek Hesaplarının Kullanılmamış Olması

Belediyenin depremzedeler için kullanılmak üzere şartlı bağış ve yardım aldığı, bu meblağın bütçeye gelir kaydedildiği halde ödenek olarak eklenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin;

"Bağış ve yardımlar" başlıklı 17'nci maddesinde;

"(1) Herhangi bir gerçek veya tüzel kişi tarafından kamu hizmetinin karşılığı olarak veya kamu hizmetleri ile ilişkilendirilerek bağış ve yardım toplanamaz, benzeri adlar altında tahsilat yapılamaz.

(2) Yapılan her türlü bağış ve yardımlar (Mülga ibare:RG-11/9/2011-28051) (...) gelir kaydedilir. Nakdi olmayan bağış ve yardımlar ilgili mevzuatına göre değerlendirmeye tabi tutulur ve kayıt altına alınır.

(3) Yapılan şartlı bağış ve yardımlar, üst yöneticinin onayı ile gelir bütçesinde bağış ve yardımlar bölümüne gelir yazılır ve gider bütçesinde bu hizmetin ödeneği varsa bu ödeneye eklenir; yoksa, bütçede öngörülen tertibe ödenek yazılarak tahsis amacına harcanır. Bu ödenekten amaç dışında başka bir tertibe aktarma yapılamaz.

(4) Bu ödeneklerden malî yıl sonuna kadar harcanmamış olan tutarlar, bağış ve yardımın amacı gerçekleşinceye kadar ertesi yıl bütçesine devir olunarak ödenek kaydedilir. Ancak, bu ödeneklerden tahsis amacı gerçekleştirilmiş olanlardan kalan tutarlara ilişkin ödenekleri iptal etmeye üst yönetici yetkilidir.

(5) Bağış ve yardımlar, kullanılmadığı veya amaç dışı kullanıldığı için geri istenildiği takdirde, bütçeye gider kaydıyla ilgisine geri verilir. Şartlı bağış ve yardımın zamanında kullanılmaması nedeniyle doğacak zararlar ile amaç dışı kullanım nedeniyle yapılan harcamalar sorumluluğu tespit edilenlere ödettirilir. "

900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı'nın niteliğini açıklayan 423'üncü maddesinde;

"Bu hesap, belediye, bağlı idare ve birliklerin bütçelerinde öngörülen ödenekler, geçen yıldan devreden ödenekler, ödenek kalemleri arasında yapılan aktarmalar, yılı içinde yapılan ödenek ekleme ve iptalleri, yılı içinde kaydedilen özel ödenekler ve bu ödeneklerden kullanılanlar ile ertesi yıla devreden ödenekler ve iptal edilen ödeneklerin izlenmesi için kullanılır. "

901 Bütçe Ödenekleri Hesabı'nın niteliğini açıklayan 425'inci maddesinde;

"Bu hesap, belediye, bağlı idare ve birliklerin bütçelerinde öngörülen ödenekler, geçen yıldan devreden ödenekler, mali yıl içinde eklenen ödenekler ve ödenek kalemleri arasında yapılan aktarmalar, mali yılı içinde kaydedilen özel ödenekler ve ertesi yıla devreden ödenekler ile iptal edilen ödeneklerin izlenmesi için kullanılır." denilmektedir.

Mali tablo ve raporlar üzerinde yapılan incelemede; Belediye tarafından depremzedeler için kullanılmak üzere şartlı bağış ve yardımın kabul edilip gelir bütçesi ile ilişkilendirildiği ancak alınan şartlı bağış ve yardım tutarının belediye bütçesine ödenek olarak eklenmediği tespit edilmiştir. Hâlbuki mezkûr mevzuat hükümleri gereğince, eğer ki kurum, kişi ve kurumlardan şartlı bağış ve yardım almış ise bunları gelir bütçesine kaydettikten sonra belediye bütçesine ödenek olarak da eklemek zorundadır.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup şartlı bağış ve yardım alınması durumunda ilgili ödenek hesaplarının kullanılacağını belirtmiştir.

Sonuç olarak, bulgumuza konu edilen bu tür işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kurumun gelir hesapları kullanımı yanında 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı ile 901 Bütçe Ödenekleri Hesaplarının da kullanılması gerekmektedir.

BULGU 5: Kalkınma Ajansı İçin Ayrılan Payın Yanlış Hesapta İzlenmesi

Belediyenin 2023 yılı mali tabloları ve eki belgelerin incelenmesinde; Fırat Kalkınma Ajansına aktarılması gereken payların 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmediği ve söz konusu ödemenin muhasebeleştirilmesinde hatalı ekonomik kodların kullanıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 276'ncı maddesinde; 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı; hesabın işleyişini düzenleyen 277'nci maddesinde ise bütçe geliri olarak tahsil edilip özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların bir taraftan bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabı'na borç; diğer taraftan 830 Bütçe Giderleri Hesabı'na borç, 835 Gider Yansıtma Hesabı'na alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Ancak Belediye'nin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde 2023 yılında Fırat Kalkınma Ajansına, Belediyenin bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden hesaplanarak aktarılan toplam payın 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedilmeden doğrudan 630 Giderler Hesabına kaydedilerek giderleştirildiği görülmüştür.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup gerekli düzeltme işlemlerinin yapıldığını belirtmiştir. Ancak söz konusu işlemler 2024 yılı içerisinde yapıldığından dolayı 2023 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

Sonuç olarak, Belediye tarafından kalkınma ajansına aktarılması amacıyla hesaplanan 330.244,00 TL tutarındaki payın, ilgili düzenlemeler çerçevesinde 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmesi ve ilgili ekonomik kod altında takip edilmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Türkiye Belediyeler Birliğine Aktarılan Payların Kamu İdareleri Payları Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

Belediyede, Türkiye Belediyeler Birliğine aktarılan payların 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenilmeden doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun "Birliğin gelirleri başlıklı" 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; birlik üyelerinin, birliğin kuruluş ve faaliyet giderlerine katılma paylarının birliğin gelirlerinden olduğu belirtilmiştir. Türkiye Belediyeler Birliği Tüzüğü'nün "Birliğin gelirleri" başlıklı 20'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde ise birlik meclisince belirlenecek oranda üyelik aidatının alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 276'ncı maddesinde; bu hesabın, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 277'nci maddesinde ise; bütçe geliri olarak tahsil edilip özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların bu hesaba alacak; bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarların bu hesaba borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır. Bu nedenle, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına alacak kaydedilmesi ve ödeneceği zaman bu hesaptan çıkışının yapılması gerekmektedir.

Ancak, Belediyenin kamu idareleri paylarına ilişkin hesapları incelendiğinde, Belediyenin genel bütçe vergi gelirlerinden aktarılan paylarından İller Bankası tarafından kesilerek Türkiye Belediyeler Birliğine aktarılan 417.330,33 TL tutarındaki payın öncelikle 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedilip bu hesaptan çıkışının yapılması gerekirken, bu hesap kullanılmaksızın doğrudan 630 Giderler Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup gerekli düzeltme işlemlerinin yapıldığını belirtmiştir. Ancak söz konusu düzeltme işlemleri 2024 yılı içerisinde yapıldığından 2023 yılı mali tablolarını etkilememektedir.

Sonuç olarak, Türkiye Belediyeler Birliğine aktarılacak paylar için öncelikle 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının kullanılması gerekmektedir.

BULGU 7: Yol Yapımında Kullanılmak Üzere Alınan Malzemelere İlişkin Yapılan Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi

Belediye tarafından mali yıl içerisinde muhtelif cadde ve sokaklardaki mevcut yolların bakım, onarım ve iyileştirilmesinde kullanılmak üzere satın alınan bitümlü bağlayıcı, agrega alımı işine ilişkin harcamaların, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı yerine doğrudan gider hesapları kullanılarak muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 190 ve 191'inci maddeleri gereğince; herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için, yeraltında veya yerüstünde inşa edilen yapılar 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında; bu hesapta izlenen yeraltı ve yerüstü düzenlerinin iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya veriminin arttırılmasına ilişkin olarak yapılan harcama tutarları da bu hesaba borç kaydı yapılarak izlenmelidir.

Cadde ve sokaklardaki mevcut yolların bakım, onarım ve iyileştirilmesinde kullanılacak bitümlü bağlayıcı ve agrega alımına ilişkin harcamaların 630.03.08.06.01 ekonomik kodundan giderleştirilmesi sonucunda, mali tablolarında 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının daha düşük, 630 Giderler Hesabının ise bir o kadar daha fazla görünmesine sebep olmaktadır.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup 2024 yılından itibaren gerekli kayıtların yapılmaya başlanacağını belirtmiştir.

Bu itibarla, mali tabloların daha güvenilir bilgi sunması açısından ilgili işlemlerde muhasebe kayıtlarının yukarıda yer verilen mevzuata uygun şekilde yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 8: Birleştirilmiş Veriler Defterinin İlgili Usul ve Esaslarda Belirtilen Sürelerde Sayıştaya Gönderilmemesi

İdarenin birleştirilmiş veriler defterine ilişkin aylık olarak göndermesi gereken verileri süresinde göndermediği görülmüştür.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri İle Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın "Verilecek defter, mali tablo, belge ve bilgilerin çeşitleri" başlıklı 5'inci maddesinde birleştirilmiş veriler defterinin aylık olarak verileceği, "Defter, mali tablo, belge ve bilgilerin verilme yeri ve süresi" başlıklı 6'ncı maddesinde ise birleştirilmiş veriler defterinin aylık olarak ve takip eden ayın sonuna kadar gönderileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; birleştirilmiş veriler defterinin aylık olarak ve takip eden ayın sonuna kadar gönderilmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında birleştirilmiş veriler defterinin 2024 yılında ilgili usul ve esaslarda belirtilen süreler içerisinde gönderildiği belirtilmiştir. Ancak bulgumuzun konusu 2023 yılı birleştirilmiş veriler defterinin usul ve esaslar ile hüküm altına alınan süreler dahilinde gönderilmemiş olmasıdır.

Sonuç olarak, bu durum idarenin muhasebe kayıtlarına ilişkin denetiminin etkin ve verimli bir şekilde yapılmasını olumsuz etkilemekle birlikte usul ve esaslara aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 9: Belediye Meclisince Asansör Periyodik Kontrol Ücretinin Hesaplanmasına Esas Alınacak Fiyatın Belirlenmemesi

Periyodik kontrol ücretinin hesaplanmasına esas alınacak olan fiyatın belediye meclisi tarafından belirlenmediği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (s) bendinde; belediye sınırları içerisinde, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni hangi idare tarafından verilmiş olursa olsun, hizmete sunulacak olan asansörlerin tescilini yapmak, ilgili teknik mevzuat çerçevesinde yıllık periyodik kontrollerini yapmak ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmak, gerekli hâllerde asansörleri hizmet dışı bırakmak belediyenin yetkileri ve imtiyazları arasında sayılmıştır.

Diğer taraftan Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin;

"Periyodik kontrol ücreti başlıklı" 10'uncu maddesinde; periyodik kontrol ücretinin hesaplanmasında esas alınacak olan fiyatın EK-1'de belirtilen taban ve tavan fiyat aralığına göre ilgili idarenin karar organı tarafından belirleneceği,

"Periyodik kontrol ücretinin tahsili" başlıklı 23'üncü maddesinde; ilgili idare tarafından talep edilmesi ve protokolde belirtilmesi durumunda EK-1'de yer alan taban ve tavan fiyat aralığında ilgili idarece belirlenen fiyatın azami %10'unun protokol yapılan idareye A tipi muayene kuruluşunca aktarılacağı, ilgili idare payının alınıp alınmayacağı ve ilgili idare payı alınacaksa miktarının protokolde açıkça yer alacağı belirtilmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere periyodik kontrol ücretinin hesaplanmasına esas alınacak olan fiyatın Belediye Meclisi kararı ile belirlenmesi ve periyodik kontrol ücreti ile eğer alınacaksa ilgili idare payının A tipi muayene kuruluşu ile yapılacak olan protokolde yer alması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, periyodik kontrol ücretinin hesaplanmasına esas alınacak olan fiyatın Yönetmelik ekinde yer alan taban ve tavan fiyatlar arasında belirlenmesi için Belediye Meclisi kararı alınmadığı, fiyat ile ilgili meclis kararı olmadığı halde İdare ile A tipi muayene kuruluşu arasında protokol yapıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup 2024 yılı içerisinde belediye meclisi kararının alındığını belirtmiştir. Ancak söz konusu belediye meclisi kararı kamu idaresi cevabı ile birlikte tarafımıza sunulmamıştır.

Sonuç olarak Belediye Meclisi tarafından periyodik kontrol ücretinin hesaplanmasına esas alınacak fiyatın belirlenmesine yönelik karar alınması ve belirlenen fiyat baz alınarak A tipi muayene kuruluşu ile protokol yapılması gerekmektedir.

BULGU 10: Belediyenin Haczedilemeyen Gelirlerinin Ayrı Hesaplarda İzlenilmemesi

Belediyenin haczedilebilir gelirleri ile haczedilemeyen gelirlerini ortak bir hesapta birleştirdiği görülmüştür.

2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun "Haczi Caiz Olmayan Mallar ve Haklar" başlıklı 82'nci maddesinde hacze konu olabilecek mallar ve haklara yönelik sınırlama getirilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun Belediyenin Yetkileri ve İmtiyazları başlıklı 15'inci maddesinde "*Belediyenin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde ettiği gelirleri, şartlı bağışlar ve kamu hizmetlerinde fiilen kullanılan malları ile belediye tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harç gelirleri haczedilemez.*" demek suretiyle belediyenin haczi mümkün olmayan gelirleri sayılmıştır.

Yine aynı maddenin devamında "*İcra dairesince haciz kararı alınmadan önce belediyeden borca yeter miktarda haczedilebilecek mal gösterilmesi istenir. On gün içinde yeterli mal beyan edilmemesi durumunda yapılacak haciz işlemi, alacak miktarını aşacak şekilde yapılamaz.*" denilmektedir. Belediyenin haczedilemeyen gelirlerini ayrı hesap veya hesaplarda tutmayarak haczedilebilir gelirlerle ortak havuz hesaplarında birleştirmesi, bu

hesaplarda bulunan paraların haczedilemeyen vergi, resim ve harç gelirlerinden mi yoksa haczedilebilir gelirlerden mi oluştuğunun belirlenmesini imkansız hale getirmektedir.

Yargıtay 12. Hukuk Dairesi 20.3.2012 tarih ve E.2011/22082 K.2012/8629 sayılı Kararında da “...borçlu belediyece haczi kabil olmayan paralar ile haczi mümkün olan paraların aynı hesapta toplanması ve birbirine karıştırılması, haczedilmezlik hakkından feragat olarak kabul edilmelidir.” denilmiştir.

Mezkur mevzuat hükümleri dikkate alınarak Belediyenin herhangi bir icra işlemine karşı yetki ve sorumluluklarını yerine getirebilmesi amacıyla haczedilebilir gelirler ile haczedilemeyen gelirlerin ayrı hesaplarda tutulması gerekmektedir.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup gerekli işlemlerin tesis edileceğini bildirmiştir.

Sonuç olarak herhangi bir icra işlemine karşı Belediyenin yetki, görev ve sorumluklarını yerine getirebilmesi için haczedilebilir gelirler ile haczedilemeyen gelirlerin ayrı hesaplarda takip edilmesi gerekmektedir.

BULGU 11: Belediyeye Ait Taşınmazlar İçin Yönetmelik'te Öngörülen Formlar ve İcmal Cetvellerinin Oluşturulmaması

Kuruma ait taşınmazların kayıt işlemlerinin yapılmasında, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uyulmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in “Kayıt Şekli” başlıklı 7'nci maddesine göre; Kamu İdaresi taşınmazları için Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu, Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu, Orta Malları Formu ve Genel Hizmet Alanları Formunun düzenlenmesi gerekmektedir.

Mezkûr Yönetmelik'in 7'nci maddesinin ikinci bendine göre, Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmelik ekinde bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur.

Yapılan incelemede, mezkûr mevzuat hükümleri gereğince Kurumun taşınmazlarına yönelik düzenlenmesi gereken formların hazırlanmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup belediye taşınmazları ile ilgili çalışma başlatıldığını ve 2024 yılı içerisinde çalışmanın tamamlanmasının planlandığını belirtmiştir.

Sonuç olarak, kurum mülkiyetinde bulunan taşınmazlar için, Yönetmelik'te öngörülen formlar ve icmal cetvellerinin oluşturulması temin edilmelidir.

BULGU 12: Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi

Bütçe emanetleri hesabında kayıtlı tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun; "Ödenemeyen Giderler ve Bütçeleştirilmiş Borçlar" başlıklı 34'üncü maddesinde; "*Kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilir.*" hükmü yer almaktadır.

Mezkûr Kanun'un "Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinin altıncı fıkrasında da; "*Muhasebe yetkilileri, 34 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki ödemeye ilişkin hükümler ile bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen ödemeye ilişkin kontrol yükümlülüklerinden dolayı sorumludur.*" denilmektedir.

Diğer yandan, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 248 ve 249'uncu maddelerinde 320 Bütçe Emanetleri Hesabının niteliği ve hesaba ilişkin işlemler düzenlenmiştir. Yönetmelik'te, 320 Bütçe Emanetleri Hesabı için, mali yıl içerisinde veya sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde, nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi için kullanılacağı; yapılacak ödemelerde söz konusu tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasının gözetileceği belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı gibi idarenin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması nedeniyle mal alımı, hizmet alımı veya yapım işi karşılığı tutarlar 320 Bütçe Emanetleri Hesabına kaydedilir ve ödemeler giderin muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre gerçekleştirilir. Bununla birlikte emanet hesaplarda izlenen söz konusu tutarların kayda alınma sırasına göre ödenmesinden muhasebe yetkilisinin sorumlu olacağı açıktır.

Kurumun mali iş ve işlemlerinin incelenmesi sonucunda 320 Bütçe Emanetleri Hesabından yapılan ödemelerin yukarıdaki mevzuat hükümlerine aykırı olarak, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup gerekli işlemlerin tesis edileceğini bildirmiştir.

Sonuç olarak, anılan mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde mal alımı, hizmet alımı veya yapım işi karşılığı tutarlar, alacakların muhasebe kayıtlarına alındığı sıraya göre ödenmelidir.

BULGU 13: Coğrafi ve Kent Bilgi Sisteminin Kurulmaması

5393 sayılı Belediye Kanunu'nda belediyelerin görev ve sorumlulukları arasında sayılan Coğrafi ve Kent Bilgi Sisteminin (CBS) kurulmadığı görülmüştür.

CBS; her türlü coğrafi referanslı bilginin etkin olarak elde edilmesi, depolanması, güncellenmesi, kullanılması, analizi ve görüntülenmesi için bilgisayar donanımı, yazılımı, personel ve yöntemlerin organize olarak bir araya toplanmasını ifade eder. Dünya genelinde GIS (Geographic Information System) olarak adlandırılan bu sistem, gelişmeye dayalı yerel yönetim stratejisinde kentlerin planlanması, planların uygulanması, kentli ve taşınmazların coğrafi olarak izlenmesi gibi alanlarda etkin şekilde kullanılan bir araç haline gelmiş ve kent bazına indirildiğinde Kent Bilgi Sistemi (KBS) çatısı altında yerini almıştır.

Kent bilgisi, altyapıdan üstyapıya, planlamadan sağlığa, güvenlikten ulaşım, eğitimden turizme kısaca kent hayatındaki tüm olgulardır. Kurumlarca toplanan, saklanan, paylaşılan ve gerektiğinde kamuya sunulan hizmetlerdeki her bir fonksiyon, kent bilgisiyle doğrudan ilişkilidir. Kent bilgi sistemleri ise kent ve kentliye ait bilgilerin belirli yöntemlerle toplanması uygun yazılım ve donanımlar kullanıp bir veri tabanına aktarılması, veriler arasındaki ilişkilerin kurulması, yönetilmesi ve doğru sorgulamalar oluşturup analizlerin yapılarak kentin her türlü ekonomik, sosyal, kültürel, idari ve diğer hizmetlerinin en iyi şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak amacı ile kurulan sistemleri ifade eder.

KBS'ler kentsel faaliyetlerin yerine getirilmesinde en uygun kararı verebilmek için ihtiyaç duyulan, planlama, mühendislik, eğitim, sağlık, emniyet, turizm ve benzeri temel hizmetler ile, yönetsel bilgileri hızlı ve sağlıklı bir şekilde irdelemekte, bilgisayar teknolojisinin yardımıyla, kentin sosyokültürel gelişiminin izlenerek gerekli fiziksel planlama

çalışmalarının yönlendirilmesine, kentin alt ve üst yapı tesislerinin bakım-onarım ve yenilenmesine, imar-kadastro-insan-toprak ilişkilerinin kurulmasına, ulaşım-nüfus-suç vb. analizlerin yapılmasına çağdaş bir anlayışla yardımcı olmaktadır. Hızla büyüyen ve gelişen kentlerin bugüne ve yarına ilişkin ihtiyaçlarının karşılanabilmesi bakımından, bilgi sistemlerinin kurulması ve önemli bir hizmet aracı olarak düşünülmesi, Türkiye'de de belediyelerin gündemine girmiş bulunmaktadır.

Belediyeler, kent halkının yerel nitelikteki ortak hizmetlerinin yürütülmesinde görevli, yetkili ve sorumludurlar. Yönetimlerde sağlıklı bilgiye hızlı erişimin sağlanması, kentsel faaliyetlerin yerine getirilmesi, kente ait konumsal bilgilerin kontrol altına alınarak düzenli bir şekilde işlenmesi ile mümkün olacaktır. Belediyede Harita ve Kadastro, İmar ve Planlama, Yapı Kontrol, Emlak ve İstimlâk ve Fen İşleri Müdürlükleri vb. birimlerdeki konum bilgisine dayalı hizmetlerin yürütülmesi aşamasında, veri temininin zorluğu ve organizasyon eksikliğinden yoğunluk yaşanmakta ve işlemler zamanında yerine getirilememekte, tapu kayıtlarının güncelleştirilmemesinden dolayı emlak vergisi kayıpları meydana gelmektedir.

Gelişen teknoloji ile kentteki konumsal bilgiler, bir araya getirilerek bir bilgisayar ortamında depolanabilmekte ve işlemler bu bilgisayarlar aracılığı ile takip ve organize edilebilmektedir. Bilgi teknolojisi, karar alma sürecinde temel girdileri oluşturan bilgilerin hızlı, güvenilir ve kapsamlı olmasını sağlayarak, karmaşık organizasyonların etkin ve verimli bir biçimde yönetimini kolaylaştırmaktadır. Kent bilgi sistemleri;

- Hava fotoğrafları ve uydu görüntüleri verileriyle kaçak yapılaşmanın önlenmesi,
- Kentsel arazi kullanım, nazım ve uygulama imar planlarının üretilmesi,
- Yapılaşmanın imar verilerine göre kontrolü,
- İmar izni, yapım ve işyeri ruhsatlarının doğru verilere uygun verilmesi,
- Kentin tarihsel ve yeşil dokusunun korunması,
- Emlak vergisinin geoteknik verilerden yararlanarak belirlenmesi ve vergi tahsilâtının mülkiyet verilerinden yararlanılarak yapılabilmesi (dolayısıyla gelirlerin artması),
- Kentsel toprak değer analizleri yapılarak haksız kazancın ve vergi kaybının önüne geçilmesi,
- Ulaşım ve taşıt trafiğinin daha sağlıklı bir şekilde düzenlenmesi,

• Trafik hacminin kaza verilerinin analizi ve buna göre ulaşım planlarının hazırlanması gibi önemli konularda katkı sağlayacaktır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nda belediyelerin görev ve sorumluluklarını hükme bağlayan 14'üncü maddesinin birinci fıkrasında Belediyenin, mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla, coğrafi ve kent bilgi sistemleri hizmetlerini yapacağı veya yaptıracığı belirtilmiştir. Aynı görev 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesi ile büyükşehir belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları arasında da sayılmaktadır.

Yapılan incelemede, Kurumun görev ve sorumluluğu kapsamında Coğrafi ve Kent Bilgi Sistemini kurmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmekle birlikte belediyenin maddi imkanları nedeniyle coğrafi ve kent bilgi sisteminin kurulamadığını belirtmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde; kentsel hizmetlerin verimli sunulmasını sağlayan bir araç olan coğrafi ve kent bilgi sistemlerinin yapılması veya yaptırılması temin edilmelidir.

BULGU 14: İdarenin Tamamını İlgilendiren Hizmet Alım Giderlerinin Her Ay Farklı Bir Müdürlüğün Bütçesinden Ödenmesi

İdarenin Belediye Şirketi ile imzaladığı sözleşmeye istinaden çalıştırılan işçiler için Belediye Şirketine yapılan ödemelerin her ay farklı bir müdürlük bütçesinden karşılandığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Mali hizmet birimi" başlıklı 60'ıncı maddesinde; alım, yapım, kiralama, bakım-onarım ve benzeri malî işlemlerden; idarenin tamamını ilgilendirenlerin destek hizmetlerini yürüten birim, sadece harcama birimlerini ilgilendirenlerin ise harcama birimleri tarafından gerçekleştirileceği; harcama yetkililiği görevi uhdesinde kalmak şartıyla, harcama birimlerinin talebi ve üst yöneticinin onayıyla bu işlemlerin destek hizmetlerini yürüten birim tarafından yapılabileceği belirtilmektedir.

Diğer taraftan mezkûr Kanun'un "Harcama talimatı ve sorumluluk" başlıklı 32'nci maddesi ile "Giderin gerçekleştirilmesi" başlıklı 33'üncü maddesinde; harcama sürecinde rol alan harcama yetkilisi ve gerçekleştirme görevlisinin sorumlulukları düzenlenmiştir.

İdarenin hesap ve işlemleri üzerinde yapılan incelemede, harcama birimlerinin söz konusu hizmet alımları için ayrı ayrı sözleşme imzalamadığı, idarede çalıştırılacak tüm işçiler için Belediye Şirketi ile tek sözleşme yapıldığı görülmüştür. Bu durumda, idarenin tamamını ilgilendiren hizmet alımlarının gerçekleştirilmesiyle ilgili işlemlerin destek hizmetlerini yürüten birim tarafından yerine getirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, her ay farklı bir müdürlüğün bütçesinden ödeme yapılması, mezkûr Kanun'un belirtilen hükümleri gereği, harcama sürecinde yer alan harcama yetkilisi ve gerçekleştirme görevlilerinin görevli ve yetkili oldukları harcama birimini ilgilendirmeyen bir hususta ve tutarda sorumluluk almalarına sebep olmaktadır.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup gerekli çalışmalara başlandığını belirtmiştir.

Sonuç olarak, yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, İdarenin tamamını ilgilendiren personel hizmet alımlarının gerçekleştirilmesiyle ilgili işlemlerin destek hizmetlerini yürüten birim tarafından yerine getirilmesi uygun olacaktır.

BULGU 15: İşçilerin Mevzuatta Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullandırılmaması

4857 sayılı İş Kanunu'na tabi olarak çalışan işçilerin sosyal hakları olan yıllık ücretli izinlerinin zamanında ve düzenli olarak kullandırılmadığı görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun “Yıllık ücretli izin hakkı ve izin süreleri” başlıklı 53'üncü maddesinin birinci fıkrasında; işyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verileceği hükmü yer almaktadır. “Yıllık ücretli iznin uygulanması” başlıklı 56'ncı maddede ise bu iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.

Tunceli Belediyesinde işçilerin personel izin durumu tablosu incelenmiştir. 4857 sayılı Kanun kapsamında çalışan söz konusu işçilerin yıllık izinlerinin düzenli bir şekilde kullandırılmadığı, işçilerin çoğunun geçmiş yıllardan devreden kullanılmayan ücretli yıllık izinlerinin bulunduğu tespit edilmiştir. 4857 sayılı Kanun'un 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin hak sahiplerine ödeneceği belirtildiğinden, işçilerden bir kısmı izin kullanmaktan feragat ederek, emekli olduğu tarihteki yüksek ücretten izin parası alma yolunu tercih etmektedir. Oysa 56'ncı maddede belirtildiği üzere söz konusu iznin işveren

tarafından sürekli bir şekilde verilmesi zorunludur.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup birikmiş yıllık izinlerin kullanılmasında için planlama yapıldığını ve çalışmaların başlatıldığını belirtmiştir.

Sonuç olarak, işçilerin anayasal bir hak olan dinlenme haklarını kullanmaları sağlanmalı, İdare ise 4857 sayılı Kanun'un 59'uncu maddesi gereğince yıllık ücretli izinleri, belediye hizmetlerini aksatmayacak biçimde, bir plan dâhilinde kullanmalıdır.

BULGU 16: Personel Giderlerinin Mevzuatta Belirlenen Sınırın Üzerinde Olması

Şirket personeli dahil olmak üzere personel giderlerinin mevzuatta belirlenen sınırın üzerinde olduğu görülmüştür.

375 sayılı KHK'nın Ek 20'nci maddesine istinaden 09.04.2018 tarih ve 11608 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla kabul edilen "İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar" 28.04.2018 tarihli ve 30405 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Usul ve Esaslar'ın "Personel Giderlerinin Toplam Giderler İçindeki Payına İlişkin Üst Sınır" başlıklı 5'inci maddesinde; idarelerin, şirket personeli de dahil yıllık toplam personel giderlerinin, idarenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılması sonucu bulunacak miktarın yüzde kırkını aşamayacağı; yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar idare şirketlerine yeni personel alımı yapılamayacağı belirtilmektedir.

24.11.2022 tarihli ve 32023 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yeniden değerlendirme oranı 2022 yılı için %122,93 olarak tespit edilmiştir.

İdarenin en son yıl kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamı 110.079.975,31 TL, bu tutarın yeniden değerlendirme oranıyla artırılmış miktarı (110.079.975,31 x %122,93) 245.401.288,96 TL'dir.

Yönetmelik hükümlerine göre idarenin toplam personel giderinin üst sınırı (245.401.288,96 x %40) 98.160.515,58 TL'dir.

Yapılan incelemede; Belediyenin 2023 yılı şirket personeli dahil personel giderleri toplamının 113.861.739,40 TL olduğu, (Bu tutarın 60.041.046,93 TL'si şirket personel gideridir) Yönetmelik hükümleriyle belirlenen sınırnın 15.701.223,82 TL tutarında aşıldığı, söz konusu personel giderinin yeniden değerlendirilmiş bütçe gelirine oranının %46,3 oranında gerçekleştiği görülmüştür.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği idarenin yıllık toplam personel giderlerinin, yeniden değerlendirilmiş bütçe gelirlerine oranı %40'ın altına ininceye kadar idare şirketlerine personel alımı yapılmaması gerekmektedir.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup mevzuatta belirtilen sınırnın aşılmamasına dikkat edileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak, kamu kaynaklarının, belediyelere verilen yetki ve sorumluluklar çerçevesinde etkili, ekonomik ve verimli kullanımının sağlanabilmesi adına, personel giderlerini mevzuatta belirtilen sınırlara çekecek girişimlerde bulunulmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 17: Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması

Belediye ile yetkili sendika arasında imzalanmış olan Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesine, konusu dışında hükümler konulduğu görülmüştür.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 15'inci maddesinde belediyelerin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebileceği; ödenebilecek aylık tutarın, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'na göre yapılan toplu sözleşmede belirlenen tavan tutarı geçemeyeceği ve anılan Kanun'da öngörülen hükümler çerçevesinde yapılabilecek sözleşmeyle tayin edilebileceği hüküm altına alınmıştır.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun "*Mahalli İdarelerde Sözleşme İmzalanması*" başlıklı 32'nci maddesinde "*27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en*

çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir. Bu sözleşme bu Kanunun uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmaz ve bu kapsamda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurulamaz” hükmüne yer verilmiştir.

Belirtilen mevzuat hükümlerine göre, belediye başkanı ile sendika temsilcisi, sadece ödenecek olan sosyal denge tazminat tutarını kanuni sınırlarda tespit etmek üzere yetkilendirilmiş olduğundan Kanun'un uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmayan sosyal denge tazminatı sözleşmesinin, toplu sözleşme gibi değerlendirilmesi ve sözleşme metnine yetkilendirilen husus dışında hükümler konulması mümkün değildir.

Tunceli Belediye Başkanlığı ile Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası (TÜM BEL-SEN) arasında 11.01.2022 tarihinde imzalanan sosyal denge tazminatı sözleşmesi incelendiğinde;

- Yılbaşı ve 1 Mayıs Birlik, Dayanışma ve Mücadele Günü ikramiyeleri ile gıda ve eğitim yardımı;
- Kaza, ölüm ve evlenme yardımları,
- Kadın hakları ve ücretli izinleri,
- Belediyenin lojman, kamp, kreş, etüt, spor, kültür ve benzeri tesislerinden ücretsiz yararlanma,
- Çalışanların talepleri halinde hastalanma, cenaze, düğün, taşınma gibi ihtiyaçlarında kurum araçlarından ücretsiz yararlanma,
- Sosyal çalışmalarda yardımcı olma,

gibi mevzuatında sosyal denge sözleşmeleri için öngörülmemiş hususların mezkur sözleşmede yer aldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında bulgumuza iştirak etmiş olup yeni yapılacak sosyal denge sözleşmesinde, sözleşmenin konusu olmayan hükümlerin konulmamasına dikkat edileceğini belirtmiştir.

Bu itibarla, sosyal denge tazminatı sözleşmesine 4688 sayılı Kamu Görevlileri

Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanun hükümlerine aykırı olarak sözleşmenin konusu olmayan hükümlerin konulması uygulamasına son verilmesi gerekmektedir.

BULGU 18: Parasal Limitler Dahilinde Yapılan Hizmet Alımlarında, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ve 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limitler dahilinde yapılan hizmet alımlarına ilişkin harcamaların yıllık toplamının, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan, 2023 yılı bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu aştığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde bu Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı ifade edilmiştir.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 62'nci Maddesinin (ı) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ'de açık ihale ve belli istekliler arasında ihale usullerinin temel ihale usulü olduğu ve bu temel usullerden biriyle alım yapılamadığı durumlarda diğer usul ve yöntemlerin kullanılabilmesi belirtilerek Kanun'un 21/f ve 22/d maddelerine göre yapılacak alımlarda %10'luk sınırın aşılmasına yönelik olarak Kamu İhale Kurulu uygun görüşünün alınması için İdarelerce yapılacak başvuruların şartları ve değerlendirme kriterleri hakkında düzenlemelere yer verilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesi birinci fıkrasının (ı) bendi hükmü dikkate alındığında, idarelerin aynı Kanun'un 21'inci maddesi birinci fıkrasının (f) bendi ile 22'nci maddesi birinci fıkrasının (d) bendine göre yapacakları alımlara ilişkin bir sınır bulunmakta olup bu sınır da, yapılacak mal veya hizmet alımı ile yapım işi için ayrı ayrı olmak üzere, bu işler için konulmuş ödeneklerin %10'udur. Anılan bent hükümleri uyarınca %10 sınırının idarece takip edilmesi ve bu sınırın aşılacağı öngörülmesi halinde Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21'inci maddesinde yapılan açıklamalara uygun olarak Kamu İhale Kuruluna başvurulması ve Kurulun uygun görüşünün alınması gerekmektedir.

Belediyenin hizmet alımlarına ilişkin bütçesine konulan toplam ödenek tutarı 136.826.152 TL olup bu ödenek tutarının %10'u 13.682.615,20 TL'dir.

Yapılan incelemede yıl içinde 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ve 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca yapılan hizmet alımlarına ilişkin harcama toplamlarının 13.988.005,98(%10,22) TL olduğu; haliyle %10'luk limitin 305.390,78 TL aşıldığı ve mevzuat ile belirlenmiş olan %10'luk limitin aşımına neden olan harcamalar için ise Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün alınmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup 2024 yılında parasal limitler dahilinde yapılacak alımlarda limitin aşılmamasına dikkat edileceğini belirtmiştir.

Sonuç olarak, Belediye tarafından 2023 yılı içerisinde, 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ve 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında gerçekleştirilen hizmet alımlarında, bütçeye bu amaçla konulan ödeneklerin %10'u tutarındaki sınırın, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aşılması hususu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Genel Tebliği hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 19: Gecekondu Fonuna Ait Gelirlerin Belediyenin Cari Harcamalarında Kullanılması

Belediyenin 775 sayılı Gecekondu Kanunu kapsamındaki gelirlerinin, ilgili mevzuatında belirtilen yerler dışında İdarenin cari harcamalarında kullanıldığı görülmüştür.

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun "Fonların teşkili ve kullanılması" başlıklı 12'nci maddesinde sayılan kaynaklardan sağlanacak gelirlerin, belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanarak bir fon oluşturulacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Kanun'un 13'üncü maddesinde bu fonda toplanan paraların, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ)'nin izni alınmak şartıyla maddede sayılan işler için kullanılabilmesi belirtilmiştir.

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un "Satış bedelinin ödenmesi, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir" başlıklı 5'inci maddesinde ise belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısımdan %10'unun, 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılacağı belirtilmektedir.

Yukarıda anılan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, belediye sınırları içerisinde Hazineye ait taşınmazların satışından tahsil edilen bedellerin %10'unun ilgili idarenin açmış

olduğu gecekondur fonu hesabına aktarılması gerekmektedir. Ayrıca, bu fonda biriken tutarların kullanılabilmesi için öncelikle Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın izninin bulunması ve harcamanın 775 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde sayılan alanlarla sınırlı olması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Hazineye ait taşınmaz satışlarından 2023 yılında Belediye hesabına gönderilen toplam 1.031.570,28 TL tutarındaki payın 775 sayılı Gecekondur Kanunu'nda sayılan alanların dışında İdarenin cari harcamalarında kullanıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup gecekondur fonuna ait gelirlerin bütçe yetersizliği nedeniyle cari ihtiyaçlarda kullanıldığını, gecekondur fonuna ait gelirlerin amacı dışında kullanılmamasına dikkat edileceğini belirtmiştir.

Sonuç itibarıyla gecekondur fonuna ait gelirlerin ilgili mevzuatında düzenlenen amaçlar dâhilinde kullanımının sağlanması gerekmektedir.

BULGU 20: Otopark Gelirlerinin Amacı Dışında Kullanılması

İdare tarafından tahsil edilen otopark gelirlerinin büyük bir kısmının amacı dışında kullanıldığı görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanunu'na dayanılarak yürürlüğe konulan Otopark Yönetmeliği'nde; otopark ihtiyacının parselinde karşılanmasının esas olduğu, parselinde otopark ihtiyacı karşılanamayan durumlarda bu Yönetmelik hükümlerine göre belirlenecek otopark bedelinin alınacağı, bu bedellerin ayrı bir banka hesabında tutulacağı ve bu meblağın sadece otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge veya genel otoparklar için kullanılacağı, otopark hesabında toplanan meblağın otopark tesisi yapımı dışında başka bir amaçla kullanılmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Tunceli Belediyesinin 2023 yılında tahsil ettiği otopark gelirleri toplamı 1.023.264,20 TL'dir. Ancak bu tutarın 1.014.384,20 TL'lik kısmı belediyenin cari ihtiyaçları için kullanılmıştır.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup otopark gelirlerinin bütçe yetersizliğinden dolayı cari ihtiyaçlarda kullanıldığını, otopark gelirlerinin amacı dışında kullanılmamasına dikkat edileceğini belirtmiştir.

Sonuç olarak, otopark gelirlerinin mevzuat hükümleri doğrultusunda sadece otopark

tesisi için kullanılması ve başka bir amaç doğrultusunda kullanılmaması gerekmektedir.

BULGU 21: Tahakkuk Eden Bazı Gelir Kalemlerinde Tahsilat Oranlarının Düşük Olması

Belediyenin tahakkuku yapılan bazı gelir kalemlerinde tahsilat oranlarının düşük olduğu görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinde Belediye Başkanına, belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak, belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek gibi görevler verilmiş ve bu hususlarda belediye başkanına sorumluluk yüklenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "Muhasebe Hizmeti ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki ve Sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinde gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm mali işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemlerini muhasebe yetkilisinin yürüteceği, muhasebe yetkilisinin, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu tutulacağı ifade edilmiştir.

Aynı Kanun'un 38'inci maddesinde de kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu oldukları düzenlenmiştir.

Yukarıda anılan kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, üst yönetici ve muhasebe yetkilisine gelirlerin toplanması konusunda bir takım sorumluluklar yüklenmiş olmasına rağmen, Kurumun önceki yıldan devir, cari yıl tahakkuk ve tahsilat oranları incelendiğinde toplam tahsilatının tabloda görüleceği üzere düşük bir oranda gerçekleştiği görülmüştür.

Tablo 12: Tahsilat/Tahakkuk Oranları Düşük Olan Gelir Kalemleri (TL)

Gelir Türü	Devreden Tahakkuk	2023 Yılı Tahakkuk	Toplam Tahakkuk	Net Tahsilat	Gelecek Yıla Devreden Tahakkuk	Tahsilat Oranı (%)
İdari Para Cezaları	461.371,14	217.829,50	679.200,64	144.382,17	534.818,47	21,26
Ulaştırma Hizmetlerine İlişkin Kurum Karları	382.615,47	556.382,00	938.997,47	336.346,61	602.650,86	35,82
İlan ve Reklam Vergisi	477.047,89	370.545,78	847.593,67	337.744,29	509.849,38	39,85

İşyeri ve Diğer Şekillerde Kullanılan Binalara Ait Çevre ve Temizlik Vergisi	18.398,71	688.046,79	706.445,50	347.528,01	358.917,49	49,19
Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	2.022.470,69	3.374.960,02	5.397.430,71	3.422.152,05	1.975.278,66	63,4
Arazi Vergisi	1.624,08	3.871,11	5.495,19	3.828,95	1.666,24	69,68

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup tahsilat oranı düşük olan gelir kalemleri için çalışma başlatılacağını bildirmiştir.

Sonuç olarak, gelirlerin toplanması sorumluluğu kapsamında tahsilat/tahakkuk oranları düşük seviyede kalan gelir kalemleri için Belediye tarafından takip ve tahsil işlemlerinin mevzuata uygun şekilde yapılması gerekmektedir.

BULGU 22: Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

Kurum mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerine Belediye gelir tarifesinde yer verilmediği ve dolayısıyla da söz konusu gelir kaleminin takip ve tahsilinin yapılmadığı görülmüştür.

27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik, elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamıştır.

Aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir.

Yapılan incelemede Belediye tarafından Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi'nde tavan olarak belirtilen miktarlara riayet edilmek suretiyle geçiş hakkı ücreti belirlenmediği, dolayısı ile sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ait geçiş hakkını kullanan işletmecilere yönelik herhangi bir tahakkuk ve tahsilat yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi bulgumuza iştirak etmiş olup geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmesi için ödeme emri düzenlendiğini ve ilgilere tebliğ edildiğini belirtmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Kurum tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmemesi sonucu Kurum önemli bir gelirden mahrum bırakıldığından bu hususa yönelik gerekli çalışmaların yapılmaya başlanması gerekmektedir.

BULGU 23: Taksi Plakalarının İhalesiz ve Süresiz Verilmesi

Belediye mücavir alan sınırları içerisinde yer alan taksi plakaları çeşitli tarihlerde il trafik komisyonları tarafından ihale yapılmadan dağıtılmış veya başvuru üzerine doğrudan ilgili kişiler adına tescil edilmiştir.

Belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etme ve sayılarını belirleme görev ve yetkisi 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 12'nci maddesi ile İl ve İlçe Trafik Komisyonlarına verilmiştir. Bu Kanun'a dayanılarak 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ticari Plakaların Verilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Karar'ın 5'inci maddesinde; ticari plakaların; muhammen bedeli, müracaat şekli, süresi, ihale zamanı ve diğer hususların mahalli vasıta ve/veya en az iki gazete ile kamuoyuna duyurularak, kapalı teklif usulü ile İl Trafik Komisyonu tarafından verileceği ifade edilmiştir.

Ancak 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 84'üncü maddesinde; bu Kanun'la, belediyenin sorumlu ve yetkili kılındığı görev ve hizmetlerle sınırlı olarak 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun uygulanmayacağı ifade edilmiş ve 5393 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 13.07.2005 tarihinden itibaren bu madde ile birlikte belediye sınırları içerisinde İl Trafik Komisyonunun toplu taşıma yetkisi kaldırılmıştır.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları başlıklı" 15'inci maddesinin (p) bendi ile kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirleme; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etme ve işletme, işletme veya kiraya verme; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütme görevleri belediyeye verilmiştir. Maddenin devamında (f) bendi ile toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve

ışlettirmek de belediyenin görevleri arasında sayılmıştır.

Aynı maddenin (l) bendinde ise belediyenin (f) bendinde belirtilen hizmetleri Danıştayın görüşü ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının kararıyla süresi kırkdokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebileceği, toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceği, toplu taşıma hatlarını kiraya verme veya 67'nci maddedeki esaslara göre hizmet satın alma yoluyla yerine getirebileceği hükme bağlanmış olup bu hükümlerden toplu taşıma hakkının belediyenin görev, yetki ve imtiyazında olduğu anlaşılmaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre toplu taşımaya ilişkin haklar belediyeye aittir. Bu kapsamda idare tarafından öncelikle ticari plaka sayılarının tespit edilmesi ardından belediyeye ait olan bu hakkın 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu çerçevesinde belediye encümenince ihale yoluyla rekabete uygun, saydamlığı sağlayarak sürenin belirli olması gibi hususları da içerecek şekilde verilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; 2023 yılı sonu itibarıyla Tunceli Belediyesi sınırlarında toplam 93 adet taksi plakasının olduğu, bu plakaların yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine aykırı olarak encümen tarafından doğrudan ilgili kişiler adına tescil edildiği veya İl Trafik Komisyonu tarafından ihale edilmeden ve süre belirtilmeden verildiği görülmüştür.

Yukarıda yer verilen açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde; toplu taşıma hizmetlerinin imtiyaz, kiralama, ruhsat veya hizmet satın alma usullerinden biri ile üçüncü kişilere ihale yoluyla gördürülmesi gerekir. Her dört yöntem bakımından da bu hizmetin üçüncü kişilere gördürülmesinde mutlak olarak belirli bir sürenin öngörülmüş olması zorunludur. Toplu taşıma hizmetlerinin yukarıda belirtilen usuller dışında bir usul ile yapılması mümkün değildir. Kanun'da öngörülen sürelerden daha uzun bir sürenin öngörülmesi ya da hiçbir şekilde süre öngörülmemesi durumlarında bu uygulamanın hukuka aykırılık oluşturacağı kuşkusuzdur.

İdare bulgu konusu ile ilgili olarak göndermiş olduğu cevapta 2014 yılı Sayıştay Raporunda M plaka(minibüs) için de benzer bir bulgu olduğunu; söz konusu bulguya istinaden idare tarafından ihalenin gerçekleştirildiğini ancak daha sonra yargı itirazları sonucunda Anayasa Mahkemesi'nin 07/04/2021 tarih ve 2018/20720 nolu kararında makul süre verilmemesi ve kazanılmış hak yönünden konunun ele alındığını ve bunun sonucunda Anayasa Mahkemesince hak ihlaline karar verildiğini ve yeniden yargılama yapılmak üzere ilgili mahkemesine gönderildiğini; ilgili mahkemenin de Anayasa Mahkemesi kararı doğrultusunda

ihale işleminin iptaline karar verdiğini ve bu sebeple de taksi plakalarının ihalesi ile ilgili olarak bir çalışma yapılamadığını belirtmiştir.

Yukarıda yer verilen idarenin cevabında belirtmiş olduğu yargı kararları incelendiğinde; bulgu konumuz olan taksi plakalarının ihale yoluyla verilmesine aykırı olacak şekilde verilmiş kararlar olmadığı görülmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin gerekçeli kararının bir bölümünde aynen;

“... ”

Ancak rekabet ortamı sağlanmadan ve önemli sayılabilecek bir bedel ödenmeden ihalesiz bir şekilde imtiyaz verilmiş, başvuruçular da fiilen taşımacılık yaptıkları dönem içinde ya herhangi bir bedel ödememiş ya da ancak sembolik bir ödemede bulunmuştur. Bu şartlar altında şehir içi yolcu taşımacılığını düzenleme yetkisine sahip olan ve belde halkına karşı olan görevlerini yerine getirebilmek için ekonomik bir güce ihtiyaç duyan Belediyeden 49 yıllık sürenin sonuna kadar herhangi bir düzenleme yapmadan hareketsiz kalmasının beklenemeyeceği tartışmasıdır.

Bu bakımdan başvuruçulara ait imtiyazın sona erdirilmesi genel anlamda haklı bir dayanağı bulunuyor ise de idarenin bu yetkisini ne şekilde kullandığı, bu yetkinin kullanılma zamanı, Kooperatif üyelerinin hazırlıklı olup olmadığı ve idarenin telafi edici önlemler alıp almadığı önem arz etmektedir. Somut olayda Belediye hakkında yapılan denetim sonrasında düzenlenen tutanak uyarınca işlem tesis etmiştir. Uzun yıllardan beri yolcu taşımacılığı imtiyazını elinde bulunduran başvuruçular alınan karar öncesinde bilgilendirilmediğinden oluşacak yeni duruma kendilerini hazırlayabilmeleri yönünde bir imkân sahibi olmamıştır. İdarenin herhangi bir uyarı yapmadan ve geçiş süresi de öngörmeden bir anda almış olduğu karar ile başvuruçuların toplu taşıma faaliyeti sona ermiştir. Başvuruçuların bu kararın alınma sürecinde herhangi bir etkisi de olmamıştır. İdare, başvuruçuların etki etmesinin mümkün olmadığı ve tek taraflı olarak almış olduğu kararlar ekonomik bir değer teşkil eden imtiyazı kendisinin belirlediği bir zamanda iptal etmiş olup bu husus imtiyaz sahibi olan başvuruçular yönünden öngörülemez bir durumdur. Öte yandan imtiyazı iptal eden idare, başvuruçuların bu nedenle karşılaştıkları muhtemel zararların tazmini amacıyla herhangi bir tedbir almadığı gibi hak sahiplerine faaliyetlerini sürdürebilecekleri başka bir alan da göstermemiştir. Bütün bu hususlar bir araya geldiğinde imtiyaz sahiplerine iptal sonrasında oluşacak yeni duruma uyum göstermeleri için süre ve imkân tanınmadan, iptalin olası sonuçları hakkında herhangi bir önlem almadan ve daha da önemlisi iptalden önce buna ilişkin objektif koşullar belirlemeden imtiyazın sona erdirilmesi bütün külfetin başvuruçulara yüklenmesi sonucunu doğurmuştur.” Denilmiştir.

Mezkûr gerekçeli karar ile idare mahkemeleri de iptal kararları vermiştir. Ancak, gerek

Anayasa Mahkemesi gerekse de İdare Mahkemelerinin iptal kararları, ihale yapılmamasına yönelik değil aksine plaka imtiyazlarına yönelik ihalelerin makul süre, mülkiyet hakkı yada müdahalenin orantılı olması gibi hususlar göz önüne alınarak idare tarafından detaylı ve titiz bir çalışma sonucunda söz konusu ihaleyi gerçekleştirilmesine yöneliktir.

Sonuç olarak, şehir içi yolcu taşımacılığını düzenleme yetkisine haiz ve belde halkına karşı görev ve sorumluluklarını eksiksiz şekilde yerine getirebilmesi açısından belli bir mali güce sahip olması gereken idarenin; taksi plakalarını, süresi, şartları ve mahkeme kararlarında belirtilen hususları da gözeterek, Belediye Kanunu'nda öngörülen imtiyaz, kiralama ve ruhsat usullerinden birini seçmek suretiyle ihale yoluyla vermesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Belediyenin Yapılandırılmış Vergi ve Sosyal Güvenlik Yükümlülüklerinin İlgili Hesaplarda İzlenmemesi	2022	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu hususa, kurum tarafından gerekli işlemler tam olarak yapılmadığı için “Belediyenin Yapılandırılmış Vergi ve Sosyal Güvenlik Borçlarının İlgili Hesaplarda İzlenmemesi” başlığı altında raporun “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünün 2 No.lu bulgusu olarak yer verilmiştir.
Abonelerden Alınan Teminat Bedellerinde İade Aşamasında Güncelleme Yapılmaması	2022	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, “Abonelerden Alınan Teminat Bedellerinde İade Aşamasında Güncelleme Yapılmaması” başlığı altında raporun “Diğer Bulgular” bölümünün 2 No.lu bulgusu olarak yer verilmiştir.
Belediyenin Haczedilemeyen Gelirlerinin Ayrı Hesaplarda İzlenilmemesi	2022	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, “Belediyenin Haczedilemeyen Gelirlerinin Ayrı Hesaplarda İzlenilmemesi” başlığı altında raporun “Diğer

			Bulgular” bölümünün 10 No.lu bulgusu olarak yer verilmiştir.
Birleştirilmiş Veriler Defterinin İlgili Usul ve Esaslarda Belirtilen Sürelerde Sayıştay’a Gönderilmemesi	2022	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, “Birleştirilmiş Veriler Defterinin İlgili Usul ve Esaslarda Belirtilen Sürelerde Sayıştaya Gönderilmemesi” başlığı altında raporun “Diğer Bulgular” bölümünün 8 No.lu bulgusu olarak yer verilmiştir.
Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi	2022	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, “Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi” başlığı altında raporun “Diğer Bulgular” bölümünün 12 No.lu bulgusu olarak yer verilmiştir.
Coğrafi ve Kent Bilgi Sisteminin Kurulmaması	2022	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, “Coğrafi ve Kent Bilgi Sisteminin Kurulmaması” başlığı altında raporun “Diğer Bulgular” bölümünün 13 No.lu bulgusu olarak yer verilmiştir.
İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullanılmaması	2022	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, “İşçilerin Mevzuatta Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullanılmaması” başlığı altında

			raporun “Diğer Bulgular” bölümünün 15 No.lu bulgusu olarak yer verilmiştir.
Gecekondu Fonuna Ait Gelirlerin Belediyenin Cari Harcamalarında Kullanılması	2022	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, “Gecekondu Fonuna Ait Gelirlerin Belediyenin Cari Harcamalarında Kullanılması” başlığı altında raporun “Diğer Bulgular” bölümünün 19 No.lu bulgusu olarak yer verilmiştir.
İdarenin Tamamını İlgilendiren Hizmet Alım Giderlerinin Her Ay Farklı Bir Müdürlüğün Bütçesinden Ödenmesi	2022	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, “İdarenin Tamamını İlgilendiren Hizmet Alım Giderlerinin Her Ay Farklı Bir Müdürlüğün Bütçesinden Ödenmesi” başlığı altında raporun “Diğer Bulgular” bölümünün 14 No.lu bulgusu olarak yer verilmiştir.
Otopark Bedellerinin Amacı Dışında Kullanılması	2022	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, “Otopark Gelirlerinin Amacı Dışında Kullanılması” başlığı altında raporun “Diğer Bulgular” bölümünün 20 No.lu bulgusu olarak verilmiştir.
Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması	2022	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, “Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması” başlığı

			altında raporun “Diğer Bulgular” bölümünün 17 No.lu bulgusu olarak yer verilmiştir.
Tahakkuk Eden Bazı Gelir Kalemlerinde Tahsilat Oranlarının Düşük Olması	2022	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, “Tahakkuk Eden Bazı Gelir Kalemlerinde Tahsilat Oranlarının Düşük Olması” başlığı altında raporun “Diğer Bulgular” bölümünün 21 No.lu bulgusu olarak yer verilmiştir.
Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması	2022	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu hususa, kurum tarafından gerekli işlemler tam olarak yapılmadığı için “Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması” başlığı altında raporun “Diğer Bulgular” bölümünün 22 No.lu bulgusu olarak yer verilmiştir.
Taksi Plakalarının İhalesiz ve Süresiz Verilmesi	2022	Yerine Getirilmedi	Söz konusu hususa, “Taksi Plakalarının İhalesiz ve Süresiz Verilmesi” başlığı altında raporun “Diğer Bulgular” bölümünün 23 No.lu bulgusu olarak yer verilmiştir.

Amortisman Defterinin Tutulmaması ve Amortisman Kayıt İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Olması	2022	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu hususa, kurum tarafından gerekli işlemler tam olarak yapılmadığı için “Amortisman Kayıt İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Olması” başlığı altında raporun “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünün 1 No.lu bulgusu olarak yer verilmiştir.
Banka Kredileri Hesaplarının Gerçek Durumu Yansıtması	2022	Kısmen Yerine Getirildi	Söz konusu hususa, kurum tarafından gerekli işlemler tam olarak yapılmadığı için “Kısa ve Uzun Vadeli Banka Kredileri Hesaplarının Gerçek Durumu Yansıtması” başlığı altında raporun “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünün 4 No.lu bulgusu olarak yer verilmiştir.